

ЩО
КОРИСТІ
у ВІРІ
В
БОГА?

Павло Семенчук

Видавництво
Християнського біблійного
братства св. апостола Павла

КИЇВ 2009

ББК 231.7

С30

СЕМЕНЧУК, ПАВЛО.

С30 Що користі у вірі в Бога?: Пер. з англ., — К., Християнське біблійне братство св. апостола Павла, 2009. — 68 с.
ISBN 978-966-7698-45-4

Ви шукаєте чогось прекрасного, дивовижного та правильного у цьому світі і готові повірити у Бога? Або ви бачите навколо себе мерзоту, біль та неправду і маєте сумніви щодо обґрунтованості віри?

Чи є Бог творцем зла? Якщо ні, то чому Він дозволяє зло? І взагалі, що користі у вірі в Бога або у доказах Його існування як таких? Над цими та іншими питаннями людського буття пропонує поміркувати автор. Книга розрахована на широке коло читачів.

ББК 231.7

С30

Відповідальний редактор — Т. Бойко

Макет, обкладинка — С. Михайлов

Переклад — Ю. Шпак

**Ця книга є дарунком автора українському читачу
та продажу не підлягає**

Свої відгуки надсилайте за адресою:

а/с 157, м. Київ, Україна, 02002

або

PSemenchuk@aol.com

ISBN 978-966-7698-45-4

© 2009 Павло Семенчук

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 311 від 17.01.2001 року

Підписано до друку 30.09.2009.

Формат 60х90/16

Наклад 15000

Замовлення №

**Присвячується тим, хто шукає Бога
не лише своїм розумом,
але і своїм серцем**

Ви шукаєте чогось прекрасного,
дивовижного та правильного у цьому світі
і готові повірити у Бога?

Або ви бачите навколо себе мерзоту,
біль та неправду
і маєте сумніви щодо обґрунтованості віри?

Чи є Бог творцем зла?
Якщо ні, то чому Він дозволяє зло?

І взагалі, що користі
у вірі в Бога або
у доказах Його існування як таких?

Давайте поміркуємо над цим

ВСТУП

Деякий час назад я отримав електронною поштою листа від жінки, дочка якої тимчасово працювала у Ізраїлі. Ця дочка, описуючи одне з своїх переживань, використала слова «пригода» та «дива».

«Все нормально, якщо не зважати на всі ці демонстрації та стрілянину. Зі мною тут трапилася одна пригода. Я планувала з'їздити у неділю вранці у одне місце автобусом №14, але у суботу увечері подзвонила Н., щоб довідатися, чи не зможе він мене підкинути на машині. Він погодився, а потім виявилось, що якби я сіла на того автобуса, то через дві зупинки злетіла б у повітря разом з ним. Дива, правда?»

Багато хто назвав би це випадковістю, інші б побачили у цьому Боже втручання. А як би цей випадок пояснили *ви*?

Незаперечно, що час від часу Бог «промовляє» до кожного з нас. Це наш особистий «момент істини» у відношеннях з Богом, що може виявитися у якомусь окремому випадку або у ланцюгу подій. Ми можемо «чути Його голос» по-різному. Це може бути щось, що сприймається одним з наших п'яти органів чуттів, або щось зовсім звичайне на зразок думки, слова, переконаності, натхнення, сну, або щось надзвичайне, як то видіння чи об'явлення.

Переживання, через яке Бог намагається привернути нашу увагу, може бути ледве вловимим чи очевидним, спокійним чи бурхливим, неспішним чи стрімким, приємним чи неприємним. Можливо, це — подія, яку людині не під силу пояснити, щось більше за випадковість.

Бог коригує Свої контакти з людьми у залежності від їхніх особистих рис. Він звертається до кожного з нас індивідуально, дуже особисто, і робить це у Ним Самим визначений час, у Ним Самим обраному місці і так, як Сам вважає за потрібне. І наша відповідальність — бути уважними. Якщо ми не сприймаємо такі звернення всерйоз, то у майбутньому вони можуть не давати нам спокою і навіть свідчити проти нас. «Глядіть, не відвертайтеся від того, хто промовляє» (Євр. 12:25).

Для спілкування з людьми Бог зазвичай використовує методи, прийнятні для тієї чи іншої культури. Наприклад, у арабських країнах, де Біблія, в основному, є рідкістю, Він використовує сни та видіння для того, щоб звертатися безпосередньо до особи. У Китаї шукачі істини (особливо освічені)

приходять до Істини через дослідження, навчання та діалог. У деяких культурах (Африка, Південна Америка) Бог діє у дивах, а у інших («Західних») країнах Він переважно звертається через переконуючу проповідь Євангелії (Доброї Звістки) Божої благодаті, що викриває людську гріховність.

Можливо, ми доклали якихось зусиль, щоб звернутися до Бога чи відповісти Йому, а, можливо, те, що відбулося, особливо нас не торкалось, і тому ми не приділили цьому уваги. Проте, найголовніше — тримати наш розум і серце відкритими по відношенню до Бога, незалежно від того, на якому етапі знаходимося ми у пошуках Його чи Він у намаганнях досягти нас. Оскільки мета спілкування з Богом (з Його точки зору) — це *взаємовідносини*, Він знає, у яких обставинах (у якій мірі та у який час) найкраще відкритися нам або відповісти на *нашу* ініціативу. Одне не викликає сумнівів: Бог не вистрибує як джин з пляшки за нашим побажанням. Однак *Він відповідає на безумовний, щирий пошук, а тим більш — на крик відчаю з проханням про допомогу.*

Якщо ми врешті-решт не погодимося скористатися можливістю відповісти Богу із ставленням *присвячення, покірності та служіння*, Він може не відкритися нам у значній мірі. Він *не зобов'язаний* це робити. Бог очікує, що ми будемо *любити Його та щиро служити Йому усім своїм еством*. Якщо ж ми не зацікавлені у тому, щоб здійснити це найбільше з Божих бажань, то як можемо очікувати на те, що наші взаємовідносини з Ним розквітнуть або хоча б дадуть бруньки.

Бог каже (у Своєму Слові, Біблії), що Він шукає тих, хто шукає *Його*, хто зацікавлений у Ньому заради Нього Самого, і хто поважає Його стандарти, Його визначення добра та зла. Ісус Христос підкреслив величезну різницю між Божими та людським ідеалами, коли сказав: «Що бо високе в людей, те перед Богом гидота» (Луки. 16:15).

«Бог бачить не те, що бачить людина: чоловік бо дивиться на лице, а Господь дивиться на серце»
(1 Сам. 16:7)

Незважаючи на все, що було сказано та написано на протязі історії людства, немає жодних доказів того, що Бога не існує. Якраз навпаки: є обґрунтовані та вагомі свідчення Його *існування*. Однак віра свідченням — це ще не все. Нам необхідно піти далі значимості *віри* та рясноти *доказів*. Ми

повинні належним чином оцінити визначену Богом *мету*. Що ж до підтверджень, то Бог *справді* відкривається — особливо тим, хто бажає мати з Ним неминучі особисті стосунки.

Якщо я наполягаю на своєму праві жити на засадах морального релятивізму та ситуаційної етики (тобто, як мені заманеться і з відповідальністю лише перед самим собою) і саме так і живу, то очевидно, що Бог — не для мене. Але якщо я прагну Його Самого та Його стандартів, то, звичайно, рано чи пізно зустрінуся з Ним. Ніщо і ніхто у цьому світі не в змозі по-справжньому, повністю та назавжди вдовольнити мене. Це може зробити лише мій Творець. Як я можу знати, що Він мені не сподобається, якщо я жодного разу не пережив, не «відчув», наскільки Він добрий? «Скуштуйте й побачте, який добрий Господь, блаженна людина, що надію на Нього кладе!» (Пс. 33:9).

Отже, все сходиться до наступного: «Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6, підкреслено автором). На протязі цього трактату я буду цитувати чимало уривків з Біблії. Врешті-решт, хто може розповісти про Бога краще, ніж Він сам?

Багато років тому в мене була чудова вчителька з мови, яка була відвертим агностиком. Соня сумнівалася у існуванні Бога лише тому, що Він не відповідав її особистим очікуванням. З чого це було видно? З її слів: «Якщо Бог існував би, то Він просто зараз би знищив мого жахливого сусіда. Як я можу повірити в Його існування, якщо ця нестерпна людина — жива-здорова? Якщо Бог навіть і існує, то Він або безсилий, або несправедливий та байдужий».

Проте Соня *змогла б* повірити у бога, який відповідав би її специфічним вимогам характеру та поведінки. Вона хотіла мати справу з богом її власних критеріїв та на її власних умовах. Звичайно ж, Соня була б не проти бога, яким би вона могла легко маніпулювати. Вона сприймала Бога як джина, яким можна керувати та командувати.

Попросіть десятих людей змалювати Бога, і ви отримаєте щонайменше десять різних описів. Наприклад, у одного Бог буде безумовно люблячим та безмежно терплячим, а у іншого — суворим та таким, що не прощає. У будь-якому випадку, це буде бог, якого кожен з нас створює (у тій чи іншій мірі) як відображення самого себе.

Чи можете ви уявити, який вигляд мав би цей світ, якби Бог намагався догодити кожній людині? Я кажу «намагався», тому що для Нього було б просто безглуздо (та неприпустимо) вдовольняти мої егоїстичні примхи та забаганки, навіть якщо я жив би у цілковитій ізоляції від інших людських істот. Якщо ж Він і справді спробував би догодити кожному члену суспільства, що складається із сукупності тісних взаємозв'язків, то це миттєво призвело б до суцільного хаосу. Бог, Який гідний Свого імені та положення, ніколи не дозволить Собі опинитися у подібній ситуації.

Фактично ж, істинний Бог дійсно знає, як по-справжньому вдовольнити кожного з нас. В Нього є рішення. Про що слід більше думати, так це про те, як *ми* можемо догодити Йому (богоцентризм), аніж про те, як *Він* може догодити нам (егоцентризм). Бог створив нас таким чином, що ми по-справжньому щасливі та задоволені лише тоді, коли прагнемо радувати свого Творця. У своїй поемі «Гонитва на небесах» Францис Томпсон (1859-1901) визнає, що втікав саме від Того, Кого завжди шукав. Нажаль, навіть віруючи у Бога, ми занадто часто вважаємо, що краще Нього розуміємо самих себе і знаємо, що є для нас найліпшим.

Я розповів Соні, що Бог, згідно з Його власними словами, записаними у Біблії, має незмінний характер. Крім того, у Нього є суверенний, задалегідь визначений, довгостроковий план та намір для людства. Умовна віра («я повірю у Бога, якщо...») є ні чим іншим, як розумовим формуванням Бога за власною подобою, у відповідності до своїх особистих вимог. Такий бог справді існує, але, на щастя, — лише у уяві людини. На мій погляд, спосіб мислення безлічі людей відображає наступний відомий вислів: «Бога, у якого я найбільш охоче повірив би, ще не вигадали».

«Ти думав, що Я (Бог) такий самий, як ти» (Пс. 49:21).

Соня не могла змиритися із своїм жадливим сусідом. Трагедія полягає у тому, що вона дозволила поведінці однієї звичайної людської істоти визначити, чи слід визнавати їй Бога та шукати стосунків з Ним. Соня хотіла втиснути Бога у свою крихітну, власноруч зроблену картонну коробку, коли у дійсності Його не може умістити цілий Всесвіт.

Бог існує або не існує (1) незалежно від того, віримо ми у Нього чи ні, і (2) незважаючи на наші уявлення про Нього та (3) відношення людей один до одного та до Нього.

ВЕЛИКА БОЖА КАРТИНА

Вільний вибір людини та переважна влада Бога

Я живу у США в штаті Колорадо, в місті Передайз, назва якого у перекладі з англійської означає «рай». Проте, наш штат — не єдиний, у якому є місто з такою назвою. «Райські» куточки є у кожному з 50 штатів. Думаю, багато хто хотів би жити у безтурботному середовищі просто *тут і зараз*. Однак, що робить рай раєм: місце чи люди, нерухомість чи взаємовідносини? Ми помилково зосереджуємося на створенні досконалого *оточення*, у той час як проблема знаходиться усередині нас. Ми хочемо зробити цей світ «кращим», але світ не може бути кращим за людей (особливо — лідерів), що живуть у ньому.

**«Мабуть, кожна нормальна людина іноді відчуває спокусу
поплювати на долоні, підняти чорного прапора
та почати різати глотки»**

Генрі Луї Менкен (1880-1956)

Що можна зробити з нашою успадкованою людською злобою, яка здатна швидко перетворити ідилічну полонину у поле кривавого бойовища? Що ми можемо вдіяти з темним боком своєї людської натури? Чи здатні ми заплющити очі на власні конфліктні риси? Чи можемо ми позбавитися своїх виснажливих хвилювань та глибоко укоріненої дволикості? Як сказав Сократ: «У кожному з нас, навіть в добрих людях, живе неприборкана природа дикого звіра, яка спить, очікуючи свого часу».

Лауреат Нобелівської премії Олександр Солженіцин відзначає: «Якщо б це було так просто! Що десь є чорні люди, які із злим підступом чинять чорні справи, і треба лише відрізнити їх від інших та знищити. Але лінія, що розділяє добро та зло, перетинає серце кожної людини. І хто знищить шматок свого серця?» («Архіпелаг ГУЛАГ», том 1, розділ 4).

Ми від початку були створені для життя у раю (див. Буття 2:8). Прийде час, коли певна категорія людей буде насолоджуватися безтурботною цілісністю, вільною від страху та болю, і беззаперечним, але сповненим привітної прихильності володарюванням Бога. Проте зараз, згідно з Божим розпорядком, *все відбувається так, як повинно відбуватися*.

Незважаючи на все, навіть у жахливих умовах сьогодення деякі стихійні лиха та трагедії були надприродно відвернуті або

послаблені до мінімуму. Багато з них я пережив особисто, і ви, напевне, — також. Іншими словами, все могло б бути набагато гірше, якщо б не пряме Боже втручання — відкрите чи приховане. Люди ж тлумачать подібні випадки як завгодно: від чогось звичайного до загадкового і навіть дивовижного.

Отже, Бог не перешкоджає нам жити так, як ми хочемо, *але Він залишає за Собою право обмежувати, керувати і навіть втручатися у наші дії, у визначений Ним час та спосіб* (див. Якова 4:13-16). Бог дозволив заздрісним братам продати Йосипа до єгипетського рабства (див. Буття 37:28), але у той момент, коли Йосип провістив семирічний голод, він опинився у становищі, яке дозволило йому врятувати життя усіх єгиптян і тих самих братів. Йосип сказав їм: «Ви задумували були на мене зло, та Бог задумав те на добре, щоб зробити, як вийшло сьогодні, щоб заховати при житті великий народ» (Буття 50:20).

На щастя (а може, на жаль) ми, люди, — не автомати, і Бог не підкорює нас проти нашої волі. Ми були наділені правом обирати, приймати рішення, діяти та *пожинати* гарні або погані наслідки своїх переконань, своєї філософії життя та поведінки (див. Буття 2:15-17). Це стосується і людей на зразок скептично налаштованої Соні та її злісного сусіда. Проте, не будемо ані на мить забувати, що зворотним боком монети вільного вибору є *відповідальність у теперішній час та необхідність звітувати перед нашим Творцем у майбутньому*.

Етап перший

Багато хто не знає, що в даний момент призначений Богом правитель цієї дрібної планети — не Бог, а сатана (це слово означає «супротивник»). Він — *князь* цього світу, але не цар і не володар. Та ж сама Біблія, що розповідає нам про Бога, розповідає і про сатану — колишнього Люцифера («Досвітня зоря»), високопоставленого ангела, який перетворився у зрадника (див. Іван. 12:31; 14:30; 16:11). *Він також діє з Божого дозволу* (див. Луки 22:31). «Та це ваша година тепер, і влада темряви» (Луки 22:53).

Високомовне слово «ангел» означає усього-на-всього «посланець, агент, представник, виконуючий обов'язки». Це зазвичай невидиме створіння призначене для служіння Богу та виконання Його доручень у тих чи інших частинах Всесвіту. На відміну від людей, ангели *не* створені за Божою подобою, і не

можуть бути відкуплені та повернуті після того, як згрішать. Сатана отримав владу над людьми у той момент, коли наші прабатьки (Адам та Єва) визнали за краще повірити йому, а не Богові. У подальшому це призвело до негативного ефекту доміно для морального стану всього людства. Як наслідок, більшість людей ігнорує Боже правління та Його правила, або протидіє їм, навіть визнаючи існування Бога чи лицемірно служачи Йому (див. Дії 26:18).

- Ми задаємо Богу питання, але не хочемо, щоб Він дослідив нас.

- Ми вважаємо, що можемо вказувати Йому, але не зацікавленні у тому, щоб підкорятися Йому.

- Ми очікуємо, що Бог буде прислуговувати нам, але не хочемо служити Йому.

- Ми бажаємо контролювати Бога, хоча саме Він повинен контролювати нас.

- Ми б з радістю змінили Його, але не дозволяємо Йому змінювати нас.

У даний час Бог каже, що терпляче дозволяє все це задля певної мети, і на це у Нього є власні причини, не підвладні людському розумінню. Повинні здійснитися певні речі, а на це потрібен час. *Божий* час. «Нехай же одне це не буде заховане від вас, улюблені, що в Господа один день немов тисяча років, а тисяча років немов один день» (2 Петра 3:8).

Богу не потрібно нічого доводити Самому Собі, але Він взяв на Себе зобов'язання пояснювати нам певні важливі речі щодо Себе та Своїх творинь. Він робить це задля користі надприродного (духовного) світу та нас, простих смертних. І на все це у Бога є власний розклад, але наближається той день, коли Він, не жалкуючи слів, звернеться як до сил зла, так і до людей: «Ваш час вичерпано! Я дав вам свободу чинити на ваш власний розсуд, і погляньте, що ви накоїли! Від цього моменту все буде згідно з Моєю волею» (див. Ісая 9:5-6; Об'явл. 11:15). І, нарешті, здійсняться слова так званої молитви «Отче наш»: «Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі» (див. Матв. 6:10).

Тож, найкраще, що ми можемо зараз зробити, — припинити судити Бога за те, що Він робить або не робить у відношенні до справ людства. У будь-якому випадку ані наша неповага, ані недовіра до Бога жодним чином не вплине на характер чи якість Його дій, планів та намірів.

**«Люди та нації починають поводитися мудро
лише після того, як вичерпають усі інші альтернативи»**

Абба Ебан (1915-2002)

У даний проміжок часу Господь залучає до Своїх лав тих, хто зосереджений на Ньому, а не на собі (див. Марка 8:34-38; 2 Кор. 5:15).

Етап другий

Згідно з Божим планом, саме ці, але повністю перетворені «призовники» (див. Євр. 12:23) будуть допомагати у керуванні майбутнім новим світом, де все буде добре, правильно та безпечно. Там вже не буде сліз, смерті та смутку (див. Об'явл. 21:3-4), а лише досконала справедливість та нескінчений мир (див. Ісаія 11:1-9).

Божий народ буде «світ судити» (1 Кор. 6:2).

«...Тому, хто аж до кінця додержує Мої вчинки, Я дам йому владу над поганамі» (Об'явл. 2:26).

«І Ти їх (відкуплених) зробив для нашого Бога царями, і священниками, і вони на землі царюватимуть» (Об'явл. 5:10).

Послідовники Господа «царюватимуть (з Ним) вічні віки» (Об'явл. 22:5, див. також Ісаія 61:11; Дан. 7:18, 22, 27; Рим. 8:19).

«І з'явиться слава Господня...»

Витяги з 40-го розділу книги пророка Ісаї, 712 ст. до Р.Х.

³На пустині вготуйте дорогу Господню, в степу вирівняйте битий шлях Богу нашому! ⁴Хай підійметься всяка долина, і хай знизиться всяка гора та підгірок, і хай стане круте за рівнину, а пасма гірські за долину! ⁵І з'явиться слава Господня, і разом побачить її кожне тіло, бо уста Господні оце прорекли! ⁶...Всяке тіло трава, всяка ж слава як цвіт польовий: ⁷трава засихає, а квітка зів'яне, як подих Господній повіє на неї. Справді, народ то трава. ⁸Трава засихає, а квітка зів'яне, Слово

ж нашого Бога повіки стоятиме!

¹⁰Ось прийде Господь, Бог, як сильний, і буде рамено Його панувати для Нього! Ось із Ним нагорода Його, а перед обличчям Його відплата Його.

¹¹Він отару Свою буде пасти, як Пастир, раменом Своїм позбирає ягнята, і на лоні Своєму носитиме їх, дійняків же провадити буде! ¹²Хто води поміряв своєю долонею, а п'ядею виміряв небо, і третиною міри обняв пил землі, і гори ті зважив вагою, а взгір'я шальками?

¹³Хто Господнього Духа збагнув, і де та людина, що ради свої подавала Йому? ¹⁴З ким радився Він, і той напоумив Його, та навчав путі права, і пізнання навчив був Його, і Його напоумив дороги розумної? ¹⁵Таж народи як крапля з відра, а важать як порох на шальках! Таж Він острови підіймає, немов ту пилинку!

¹⁷Насупроти Нього всі люди немов би ніщо, пораховані в Нього марнотою та порожнечею. ¹⁸І до кого вподобите Бога, і подобу яку ви поставите поруч із Ним? ¹⁹Майстер божка відливає, золотар же його криє золотом, та виливає йому срібляні ланцюжки. ²⁰Убогий на дара такого бере собі дерево, що не гниє, розшукує вправного майстра, щоб поставив божка, який не захитається. ²¹Хіба ви не знаєте, чи ви не чули, чи вам не сповіщено здавна було, чи ви не зрозуміли підвалин землі? ²²Він

Той, Хто сидить понад кругом землі, а мешканці її немов та сарана. Він небо простяг, мов тканину тонку, і розтягнув Він його, мов намета на мешкання. ²³Він Той, Хто князів обертає в ніщо, робить суддів землі за марноту: ²⁴вони не були ще посажені, і не були ще посіяні, і пень їхній в землі ще не закорінився, та як тільки на них Він дмухнув, вони повсихали, і буря понесла їх, мов ту солому! ²⁵«І до кого Мене прирівняєте, і йому буду рівний?», — говорить Святий. ²⁶Підійміть у височину ваші очі й побачте, хто те все створив? Той, Хто зорі виводить за їхнім числом та кличе ім'ям їх усіх! І ніхто не загубиться через всесильність та всемогутність Його.

²⁸Хіба ж ти не знаєш, або ти не чув: Бог відвічний Господь, що кінці землі Він створив? Він не змучується та не втомлюється, і не збагнений розум Його.

«Цвинтарі наповнені незамінними людьми»

Шарль де Голль (1890-1970)

Підтвердження існування Бога

Прикро, але багато хто з нас схильний безпідставно сумніватися у доброті (якщо не у існуванні) Бога виключно на підставі усього того лиха, що коїться у нашому особистому житті або у оточуючому нас світі. Але давайте не будемо припускати помилки, сумніваючись у чистоті чи існуванні Бога лише тому, що нам не подобаються Його риси, плани, лінія поведінки та вчинки. Звинувачуючи Бога у тому, що Він неправий, коли

щось робить або не робить, ми не просто помиляємося, — *ми фактично ображаємо Його* (див. Йов 1:22).

Можливо, ви скажете, що сумнівається у існуванні Бога, вважаючи на відсутність *доказів*. Я навряд чи зможу надати вам підтвердження того, що Бог живий (маються на увазі такі докази, які б ви якщо й не прийняли з ентузіазмом, то хоча б погодилися з ними), але, рівною мірою, неможливо й довести, що Його *не* існує. На мій погляд, у нас з вами є лише один варіант: ми можемо *вірити* — вірити у те, у що забажаємо, тому що всі ми — віруючі. Ми можемо вірити у те, що Бог існує, або не існує. І, безумовно, нам слід відноситися до переконань один одного з терпимістю (якщо не з повагою), навіть коли ми з ними не згодні.

На мій погляд, віра та докази не є взаємовиключними поняттями. Що стосується особисто мене, то я можу сказати, що моя віра не є заміною підтверджень. Адам та Єва не мали сумнівів у існуванні Бога, але цього виявилось недостатньо. Їм треба було вірити у Бога настільки, щоб мати змогу покладатися на Нього та коритися Йому. Віра в Бога — це довіра до Нього. Коли ми покладаємо надію на Бога, ми живемо заради Нього без будь-яких умов.

Я — віруючий тому, що впевнений, що віра є невід'ємною, виключно важливою, незамінною частиною у наближенні та спілкуванні з Богом незалежно від існування доказів. Можливо, хтось вважає, що наявність підтверджень робить віру непотрібною. Я з цим не згоден. Докази безсилі без підкріплюючої віри, тому підтвердження існування Бога дієві лише для тих, хто вірує.

На початку 1950-х років я з моєю дружиною Бетті жив у французькому місті Марсель. Якось до нас додому завітав один студент з Паризького університету. Незабаром наша розмова перейшла у духовну площину. Незабаром стало зрозуміло, що юний гість не визнає ані Бога, ані загробного життя.

— Звідки ми знаємо, чи є життя після смерті? Хіба хто-небудь повертався звідти, щоб розповісти нам? — доводив він.

— Припустимо, хтось постукав у наші двері, — сказав я. — Це б виявився чоловік, який розповів нам, що життя після смерті дійсно існує, тому що він побував за цією межею і повернувся, щоб розповісти нам про побачене. Ви повірили б йому?

Ні на мить не замислившись, молодий студент-філософ відповів:

— Так, повірив би.

— А я — ні, — сказав я.

Тоді наш дещо роздратований знайомий додав:

— Ну, мабуть, я теж не повірив би.

Патріарх Старого Заповіту Авраам сказав колись багатому та впливовому чоловікові, що якщо люди на землі не вірять Божим словам щодо життя після смерті, «то коли хто й із мертвих воскресне, не йнятимуть віри» (Луки 16:31).

Якщо хтось надасть вам «доказ» існування Бога, як ви відреагуєте? Приймете цей доказ? Якщо так, то чому? І якщо ні, то чому? Чи не буде це залежати від того, наскільки ви довіряєте та *вірите* людині, що надає доказ? І це ще не все! Якщо навіть мені нададуть справжній доказ, я все одно можу визнати за краще ігнорувати, заперечувати та відкидати його. Наприклад, є люди, які вирішили вірити у те, що ніколи не було Холокосту.

Що, якби Сам Бог якимось чином з'явився перед вами? Чи *повірили* б ви в те, що це — справді Він? І навіть якщо повірили б, то що б це змінило? Чи відповіли ви Йому, чи почали б спілкуватися? І з якої позиції: позитивної чи негативної? Що б ви почали робити: звинувачувати Його чи поклонятися Йому? Що б ви проявили: любов чи ненависть? Чи почали б ви сперечатися з Ним, критикувати Його та бунтувати проти Нього, чи, все ж таки, намагалися б зрозуміти Його, співпрацювати з Ним та догоджати Йому?

Виключність віри

Зважаючи на дефектність духовного та морального стану людства, підхід у відношення до Бога, що базується на *вірі*, є набагато більш прийнятним аніж *формула доказу*. Фактично, для тих, хто хоче спілкуватися з Богом, єдиний дієвий варіант, який Він нам дав на ці часи, — це «*вірою*». Жодних інших прийнятних, правомірних альтернатив не існує. Шлях доказів веде у глухий кут. Наполягання на необхідності підтверджень подібні до лупцювання мертвого коня: ви витрачаєте час та сили, але нічого не досягаєте. Якщо ви вирішили не вірити в Бога, то ніколи не прийдете до пізнання Його, тому що виявити Його можна, пройшовши лише дверима віри. До того ж, *невірство буде осліплювати вас, і ви не побачите доказів Божого існування як всередині, так і навколо вас*.

Докази можна отримати у лабораторії, але вони не є чимось істинним чи духовним. Чому? Тому що Бог — не аморальний.

Його не можна дослідити простим науковим шляхом. І, в будь-якому разі, якщо б докази і були дієвим засобом виявлення Бога, то вони створили б цілу низку нових ускладнень та труднощів. У більшості випадків вони виявилися б нестерпно конфронтаційними та напевне призводили б до зворотних результатів. Вони загнали б нас у кут, позбавили б стану гнучкості та примусили б почувати себе ніяково та некомфортно. Докази змусили б нас зайняти оборонну позицію, ми б мислили, говорили та робили непередбачувані, нелогічні речі. Ми самі не знаємо, чого просимо, тому що у реальності більшість з нас обурюється саме на ті докази, яких, за нашими словами, ми прагнемо. І Бог знає про все це, як ніхто інший. Ось чому у нашу епоху Він не базує взаємовідносини з нами на проблематичних доказах. У Бога є більш масштабні, кращі ідеї та рішення.

Бог створив нас вільними моральними особистостями. Він дає нам право вибору, можливість втекти від Нього, якщо ми цього хочемо (і, нажаль, багато хто обирає саме цей варіант). Бог пропонує, а не нав'язує. Він не хоче пригнічувати або лякати нас Своєю грандіозністю. Замість цього Він вважає за краще повертати нас до Себе Своєю приголомшливою любов'ю, дивовижною благодаттю та гідною захвату милістю.

Крім того, у сухих доказах було б щось потенційно відштовхуюче та обмежуюче. Вони звели б нанівець процес пошуку, очікування, елемент несподіванки та відчуття пригоди. *Є щось незрівняне, неперевершене та необмежене у тому, щоб знати Бога, — від неозначеного ПОЧАТКУ до неіснуючого КІНЦЯ.* Наше захоплююче, хвилююче спілкування з Ним буде постійно ставати все більш різнобарвним як на землі, так і у вічності. Бог ніколи не припинить приводити нас у захват. Він завжди буде наповнювати наші серця подивом. Він — живий Володар все-світу, Той, Хто дає життя, а не якийсь вигадане та кероване людьми явище, яке ми могли б з часом почати сприймати як щось само собою зрозуміле, після чого воно набридло б нам, і ми б перейшли до пошуку чогось іншого.

Бог — романтик. Він подібний до шанувальника минулих часів. Він упадає за нами. Він бажає домагатися та завоювати нас. Бог порівнює Себе з нареченим. Він хоче леліяти нас, Свою наречену. Він робить це індивідуально, особисто та творчо. Бог хоче мати з нами безперервні стосунки любові, а не лише безплідні одноразові зустрічі чи періодичне спілкування на рівні інтелекту.

У Біблії стосунки з Богом також названі «дорогою» («шляхом», «подорожжю»). Духовне відкуплення та виправдання не обмежується якоюсь однією статичною подією, це — безперервний процес, названий «дорогою спасіння» (Дії 16:17). Він також названий просто «дорогою» (Дії 19:9) і «простою (прямою, правильною) дорогою» (2 Петра 2:15). Фактично, Ісус називав *Себе* «дорогою» (Іван. 4:16). Крім того, це є подорож, тому що перед тим, як перейти до іншої сфери нашого існування, перед переведенням у інше місце (наприклад, на небеса чи на іншу планету), Бог повинен випробувати нас впродовж шляху. Життя на землі подібне до випробувального полігону. Готуючись до наступного етапу нашого буття, нам необхідно пройти «дорожнє випробування».

Більш того, Бог базує Свої стосунки з нами на «передбаченні» наших особистих фундаментальних схильностей, відношень, мотивів, цінностей та дій (1 Петра 1:2). Він бачить заздалегідь наші рішення і те, до чого вони врешті-решт призведуть. Бог знає, у якому напрямку впаде дерево, тому може з точністю завбачити підсумок нашого життя та нашої долі: на краще чи на гірше (див. Луки 10:13).

З якихось причин Бог рідко відкривається нам візуально. Але чому? Чи причина у Ньому, чи у нас? А може, і у Ньому, і у нас? У Його святості та у нашій гріховності? У будь-якому випадку, не сподівайтесь навіть на замасковане фізичне споглядання Бога (якщо лише на Його думку для цього не буде якоїсь виправданої потреби чи причини). Для того щоб проявити Себе вам, Він обрав інші шляхи.

У живій вірі задіяні наші серця, а не лише голови. Бездушні, суворі докази, що не мають нічого спільного з вірою, зазвичай пробуджують або провокують хибну, недоречну і навіть негативну реакцію по відношенню до Бога, в той час як *жива віра*, що слідує за своїм курсом постійного розширення та поглиблення, має протилежну дію. *Процес віри належним чином готує нас до того, щоб врешті-решт знайти Бога.* Лише віра здатна зростити те, чого Бог прагне від нас найбільше: довіру, покору та відданість *не з примусу, а добровільно*. Бог любить нас любов'ю, що є не від цього світу і очікує від нас абсолютного присвячення. Він «довіряє» нам і спонукає нас довіритися Йому. Маючи справу з нами, Бог іде на ризик, і очікує, що ми теж ризикнемо покластися на Нього. Він заохочує відноситися до Нього по-дитячому, як до нашого люблячого небесного Батька. Маленькі діти зазвичай наївні,

неупереджені, відверті, чесні, щирі, довірливі. Інакше кажучи, ми можемо бачити Бога лише очима дитини, ми можемо правильно оцінити його, лише маючи розум та серце дитини. Прислухайтеся до слів Ісуса: «Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне» (Матв. 18:3).

Отже, віра — не негативна, вона — позитивна. Вона є не слабкістю, а силою; не шкодою, а перевагою; не проблемою, а рішенням. Докази, як такі (якщо б вони існували), були б недостатні, неповноцінні та недієздатні. Жива ж віра є здоровою та ґрунтовною. Віра м'яко бере нас за руку та милостиво веде до Бога.

Бог ані трохи не зацікавлений у тому, щоб просто довести вам Своє існування, якщо на цьому все і закінчиться. Його не цікавить ваша віра в Нього, що не має продовження. Пошук доказів існування Бога — марнота, тому що Він хоче, щоб ви знайшли *Його*. Серйозна віра — не для тих, хто бажає уникнути зустрічі та стосунків з Богом, вона — для тих, кого захоплює перспектива та привілей зустрітися з Ним та мати тісні стосунки, що постійно розвиваються та ніколи не закінчуються. Яким би дивним це не здавалося, хоча ми і не можемо довести існування Бога відкрито, видимо, публічно, ми можемо пережити Його *внутрішньо, особисто*. Незважаючи на те, що Бог не надає остаточних, *загальноприйнятих* доказів (а лише свідчення), Він забезпечує незаперечні *персональні* докази. Це просто підкреслює той факт, що сьогодні Бог не відкривається загалу (як особистість), а зосереджений на окремих людях.

Віра допомагає з радістю широко відкрити Богові двері серця, вимоги ж доказів запирають Його на важкий засув у передпокою. Докази *самі по собі* не можуть внести нічого конструктивного чи дієвого у дружні стосунки, які Бог хоче з вами мати. Можна сказати, що, вимагаючи спершу підтвердженнь, ви ставите воза поперед коня. Бог же наполягає на *процесі* віри, що має результати. Отже, чому б не подумати про віру та надію? Вони — ваші справжні друзі. Вони є дієвими, досвідченими воторарями. Цей чудовий дует точно приведе вас до Бога.

Свідчення може стати важливим фактором у зближенні вас з Богом, але навіть вражаюче свідчення, для того щоб бути ефективним, вимагає позитивного відгуку. Наскільки ви зацікавлені, наскільки рішуче налаштовані, наскільки сильне ваше прагнення мати стосунки з Богом, стати близькими друзями з Ним? Чи готові ви відкинути припущення та об'єктивно розглянути свідчення?

«Щоб Бога шукали вони (люди на землі), чи Його не відчують і не знайдуть, хоч Він недалеко від кожного з нас» (Дії 17:27). Проблемою є не стільки відстань між нами і Богом, скільки наша прихильність до Нього.

«...тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6).

«І будете шукати Мене, і знайдете, коли шукатимете Мене всім своїм серцем» (Єр. 29:13).

Отже, цей пошук — взаємний. Бог шукає нас (див. Луки 19:10), а ми шукаємо Його. Зі Свого боку Бог робить все, що необхідно.

Ісус — факт чи вигадка?

Цікаво відзначити, що понад 300 пророцтв Старого Заповіту, у яких мова йшла конкретно про обіцяного Месію, сповнилися у приході та праці Ісуса Христа.

Є більше причин для того, щоб вірити у те, що Ісус Христос жив на землі, аніж у те, що Шекспір або Наполеон — реальні люди. Існування Ісуса Христа — це історичний факт. Для того щоб отримати безліч задокументованих свідчень, не треба далеко ходити: достатньо звернутися до Біблії, місцевої бібліотеки або Інтернету. Для початку можна прочитати Євангелію від Івана — четверту «книгу» Нового Заповіту. Якщо ви будете читати уважно та неупереджено, то відчуєте істинність, автентичність цього першоджерела. І знов таки, у вашій владі — прийняти записане свідчення або знехтувати ним.

«Бо я передав вам найперш, що й прийняв, що Христос був умер ради наших гріхів за Писанням (Старим Заповітом), і що Він був похований, і що третього дня Він воскрес за Писанням (Старим Заповітом), і що з'явився Він Кифі, потім Дванадцятьом. А потім з'явився нараз більше як п'ятистам браттям, що більшість із них живе й досі (у 59 році н.е.), а дехто й спочили. Потому з'явився Він Якову, опісля усім апостолам. А по всіх Він з'явився й мені (апостолу Павлу), мов якому недородкові» (1 Кор. 15:3-8). Отже, як ми повинні повестися з пророцтвами Старого Заповіту, що збулися, та із фактом існування понад 500 дорослих очевидців?

Життя, смерть та воскресіння Ісуса Христа були провіщені

Псалом 21

²Боже мій, Боже мій, нащо розкривають роти, головою хитають! ⁸Всі, хто бачить мене, насміхаються з мене, він, хай же рятує його, нехай

Той його визволить, він бо Його уподобав! ¹⁵Я розлитий, немов та вода, і всі кості мої поділились, стало серце моє, немов віск, розтопилось в моєму нутрі. ¹⁶Висохла сила моя, як лушпиння, і прилип мій язик до мого піднебіння, і в порох смертельний поклав Ти мене. ¹⁷Бо пси оточили мене. Обліг мене натовп злочинців, прокололи вони мої руки та ноги мої. ¹⁸Я висох, рахую всі кості свої, а вони придивляються й бачать нещастя в мені! ¹⁹Вони ділять для себе одежу мою, а про шату мою же-

ребка вони кидають. ²⁸Усі кінці землі спам'ятають, і до Господа вернуться, і вклоняться перед обличчям Його всі племена народів, ²⁹бо царство Господнє, і Він Пан над народами! ³⁰Будуть їсти й поклоняться всі багаті на землі, перед обличчям Його на коліна попадають всі, хто до пороху сходить і не може себе оживити! ³¹Буде потомство служити Йому, й залічене буде навіки у Господа. ³²Прийдуть і будуть звіщати Його правду народові, який буде народжений, що Він це вчинив!

Віра у Бога, що має благодворну дію, включає у себе прийняття Ісуса з плоті і крові.

«І Слово (Христос) сталося тілом, і перебувало між нами...» (Іван. 1:14).

Ісус сказав Своїм послідовникам: *«Хто бачив Мене, той бачив Отця»* (Іван. 14:4).

Апостол Павло сказав, що Христос *«...є образ невидимого Бога»* (Колос. 1:15).

«Він (Син, Христос) був сяєвом слави та образом істоти Його (Бога Отця)» (Євр. 1:3).

«Бо в Ньому (у Христі) тілесно живе вся повнота Божества» (Колос. 2:9).

«...бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим» (2 Кор. 5:19, підкреслено автором).

«Бо вгодно було, щоб у Нім (у Христі) перебувала вся повнота, і щоб Ним поєднати з Собою все, примиривши кров'ю хреста Його, через Нього, чи то земне, чи то небесне. І вас, що були колись відчужені й вороги думкою в злих учинках, тепер же примирив смертю в людськiм тілі Його, щоб учинити вас святими, і непорочними, і неповинними перед Собою, якщо тільки пробуєте в вірі тверді та сталі, і не відпадаєте від надії Євангелі» (Колос. 1:19-23, підкреслено автором).

Отже, 2000 років тому Бог справді з'явився нам у видимій, фізичній формі. Нажаль, ми не перейняли Його життєву позицію. Ми не стерпіли Його вчення. Ми не прийняли Його істину. Ми відштовхнули Його. (Див. Ісая 53:3; 1 Петра 2:4.) Ми позбавилися Його. Точніше, думали, що зробили це. Воскреслий Христос сказав до непевного Хоми: *«Тому ввірував ти, що побачив Мене? (Хома вирішив вірити лише в те, що бачить.) Блаженні, що не бачили й увірували (що Я є Господь і Бог)!»* (Іван. 20:29).

Апостол Петро пише про людей, які мають подібну віру: *«Ви Його любите, не бачивши, і віруєте в Нього, хоч тепер не бачите, а вірувавши, радієте невимовною й славною радістю, бо досягаєте мети віри вашої: спасіння душам»* (1 Петра 1:8-9).

Приміть Ісуса Христа, і питання з Богом вирішується автоматично. Ісус рівний Богові, у рівній мірі визнаний та шанований з Ним. Якщо я не визнаю Ісуса, то я не визнаю і істинного Бога.

«Він (Ісус Христос), бувши в Божій подобі, не вважав за захват бути Богові рівним, але Він умалив Самого Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина, Він упокорив Себе, бувши слухняний аж до смерти, і то смерти хресної. Тому й Бог повищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я, щоб перед Ісусовим Ім'ям вклонялося кожне коліно небесних, і земних, і підземних, і щоб кожен язик визнавав: Ісус Христос то Господь, на славу Бога Отця!» (Филип. 2:6-11).

«Хто не шанує Сина, не шанує Отця, що послав Його» (Іван. 5:23). Зверніть увагу, як великодушно Бог використовує людські аналогії, щоб охарактеризувати Його тісний взаємозв'язок із Христом.

«Приступайте до Нього (Христа), до Каменя живого, дорогоцінного, що відкинули люди Його, але вибрав Бог... Бо стоїть у Писанні: Ось кладу Я на Сіоні Каменя вибраного, наріжного, дорогоцінного, і хто вірує в Нього, той не буде осоромлений! Отож бо, для вас, хто вірує, Він коштовність, а для тих, хто не вірує камінь, що його занедбали були будівничі, той наріжним став каменем, і камінь спотикання, і скеля спокуси, і об нього вони спотикаються, не вірячи слову...» (1 Петра 2:4, 6-8).

Правильна віра у Бога — через Христа. *«Через Нього (Христа) ви віруєте в Бога, що з мертвих Його воскресив та дав славу Йому, щоб була ваша віра й надія на Бога»* (1 Петра 1:21). Наскільки ж краще покладати нашу віру та надію на Бога Сина (Христа) та Бога Отця, аніж на обмежених себе!

Є люди, яким важко повірити у те, що Бог воскресив Ісуса Христа після того, як Той був відданий на хресну смерть. Але якщо Бог може зробити щось з нічого (і не лише може, а і робить це), то Йому під силу і воскресити померлого. *«Бог же й Господа воскресив, воскресить Він і нас Своєю силою!»* (1 Кор. 6:14). Воскреснуть усі (див. Іван. 5:28-29; 1 Кор. 15:42).

Ісус сказав: *«Я власне життя віддаю, щоб ізнову прийняти його»* (Іван. 10:17).

Ісус каже про Себе: *«Я воскресення й життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити. І кожен, хто живе та хто вірує в Мене, повіки не вмере. Чи ти віруєш в це?»* (Іван. 11:25-26).

Те, що для нас здається дивовижним та неможливим, для Бога є можливим і звичайним. Для Нього природно бути надприродним. Чому ми визнаємо людські «дива», але не визнаємо, що Бог теж може творити їх? Хіба люди не роблять сьогодні те, що 25-50 років тому вважалося неможливим? То чому ж ми обмежуємо Бога? Що стосується особисто мене, то я хочу мати Бога, Який може зробити будь-що.

«Є лише два підходи до життя: ви можете жити так, ніби див не буває, або так, ніби усе у цьому світі є дивом»

Альберт Ейнштейн (1879-1955)

53-й розділ книги пророка Ісаї.

Написаний за 700 років до Різдва Христового

¹Хто нашій спасенній тій звістці повірив, і над ким відкривалось рамено Господнє?

²Бо Він виріс перед Ним, мов галузка, і мов корінь з сухої землі, не мав Він принади й не мав пишноти; і ми Його бачили, та краси не було, щоб Його пожадати! ³Він погорджений був, Його люди покинули, страдник, знайомий з хворобами, і від Якого обличчя ховали, погорджений, і ми не цінували Його...

⁴Направду ж Він немочі наші узяв і наші болі поніс, а ми уважали Його за пораненого, ніби Бог Його вдарив поразами й

мучив... ⁵А Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був, кара на Ньому була за наш мир, Його ж ранами нас уздоровлено! ⁶Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорозились кожен на власну дорогу, і на Нього Господь поклав гріх усіх нас! ⁷Він гноблений був та понижуваний, але уст Своїх не відкривав. Як ягня був проваджений Він на заковання, й як овечка перед стрижнями своїми мовчить, так і Він не відкривав Своїх уст. ⁸Від утиску й суду Він забраний був, і хто збагне Його рід? Бо з краю живих Він

відірваний був, за провини Мого народу на смерть Його дано. ⁹І з злочинцями визначили Йому гроба Його, та Його поховали в багатого, хоч провини Він не учинив, і не було в Його устах омани. ¹⁰Та зволив Господь, щоб побити Його, щоб муки завдано Йому. Якщо ж душу Свою покладе Він як жертву за гріх, то побачить насіння, і житиме довгії дні, і замір Господній рукою

Його буде мати поводження! ¹¹Він через муки Своєї душі буде бачити плід, та й насититься. Справедливий, Мій Отрок, оправдає пізнанням Своім багатьох, і їхні гріхи понесе. ¹²Тому то дам уділ Йому між великими, і з потужними буде ділити здобич за те, що на смерть віддав душу Свою, і з злочинцями був порахований, хоч гріх багатьох Сам носив і заступавсь за злочинців!

«Що ж маю зробити з Ісусом?»

Особисто я вважаю, що прихід Бога Сина, щоб жити серед нас у вигляді людини, був чудовою ідеєю. Це не наводить жах, не пригнічує, ближче до нашого рівня, більш прийнятне, є таким, із чим набагато легше мати стосунки. Творець, Хазяїн та Володар всесвіту прийняв вигляд людини і навіть став прислуговуючим Спасителем людства (див. Филип. 2:5-11).

Не дивно, що прихід Бога на землю у людській подобі часто відносять до сфери міфології. Проте, у випадку утілення Христа поспішати з подібними висновками не варто. Я впевнений, що Бог умисно використав засіб спілкування, який був знайомий та зрозумілий людям тих часів. Але той факт, що Божественна Особа народилася у хліву (серед усіх можливих місць!), а не у палаці, має більш глибокий підтекст (для нас), аніж сентиментальний чи психосоматичний. Він має важливі теологічні наслідки. Наше спасіння цілком залежить від народження від непорочної діви, історично встановленого життя, буквальної смерті та реального воскресіння Господа Ісуса Христа. Можливо, ви скажете, що сприймаєте Біблію всерйоз, але не буквально. Проте, вся суть у тому, що основа Євангелії — не вигадка і навіть не алегорія.

«Бо ми сповістили вам силу та прихід Господа нашого Ісуса Христа, не йдучи за хитро видуманими байками, але будучи самовидцями Його величі. Бо Він честь та славу прийняв від Бога Отця, як до Нього прийшов від величної слави голос такий: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав! І цей голос, що з неба зійшов, ми чули, як із Ним були на святій горі» (2 Петра 1:16-18).

Деякі люди не хочуть мати нічого спільного з Ісусом, і прагнуть стосунків безпосередньо і виключно з Богом. Інших же, навпаки, цікавить лише Ісус. Однак мати справу треба не лише з Богом чи з Ісусом, а з Ними обома. Одне без іншого не існує. Бог Отець і Ісус нероздільні. «Хто Мене ненавидить, і Мого Отця той ненавидить» (Іван. 15:23). «Кожен, хто відрікається Сина, не має Отця; хто визнає Сина, той має Отця» (1 Івана 2:23). «... Хто ж приймає Мене (Ісуса Христа), не Мене він приймає, а Того, Хто послав Мене!» (Марк. 9:37). На горі преображення троє з апостолів Ісуса чули, як Бог сказав: «Це Син Мій Улюблений, Його слухайтеся!» (Луки 9:37).

Неможливо правильно зрозуміти Бога відокремлено від Ісуса Христа, і навпаки. Фактично, маючи справу з «Богом» (єврейською «Елохім»), ви маєте справу з Трійцею: Отець, Син та Святий Дух. Він — один Бог у трьох Особах — складна концепція, яку ми, люди, не в змозі до кінця усвідомити. Ми знаємо лише те, що ці три Особи в Одній свідчать одна про одну (див. Іван. 5:31-37). До тих пір, доки ми не отримаємо більше божественного розуміння цього захоплюючого питання, ми маємо приймати його вірою, так, як воно нам відкрито. Тим часом, «закрите те, що є Господа, Бога нашого...» (Повт. Закону 29:28). «Тепер розумію частинно, а потім (у прийдешньому житті) пізнаю, як і пізнаний я» (1 Кор. 13:12).

Якщо я кажу, що Ісус — першокласний вчитель та всесвітньо відомий філософ і ніщо більше, то я нехтую Його вкрай серйозними та важливими висловами та заявами у відношенні до Нього Самого та Його статусу. Наприклад, *Він проголошував, що є Богом!* (див. Іван. 5:18; 12:44; 14:9-11). Чи приймаю я слова Ісуса буквально, чи зверхньо та поблажливо знехтую Ним як людиною, схильною до релігійних перебільшень? *Чи заслуговує Він на довіру, чи ні? Чи й справді Він є абсолютною Дорогою, Істиною та Джерелом життя?* Так, звичайно, Ісус учив та передавав мудрість, але це не було Його головною метою чи всепоглинаючим прагненням. «*Ісус Христос прийшов у світ, щоб спасти грішників...*» (1 Тим. 1:15).

У даний момент єдине, що важливо для Бога, — чи задаю я собі питання, висловлене римським правителем Юдеї першого сторіччя Понтієм Пилатом до натовпу, коли перед ним стояв Ісус: «*Що ж маю зробити з Ісусом, що зветься Христос (Месія)?*» (Матв. 27:22). Навіть на схилі мого віку переді мною, як і досі, стоїть найважливіше питання: що я особисто зроблю

з Ісусом Христом? Чи не вбачаєте ви іронію у тому, що стільки людей уникає або ухиляється саме від Того, Хто їм найбільше потрібен? Кажучи про самого себе, Альберт Ейнштейн відзначив: «Дивно бути всесвітньо відомим і в той же час — настільки самотнім». На жаль, Ейнштейн не знав, що Ісус Христос може заповнити ту порожнечу, яку кожен з нас відчуває без Нього. Він навмисно створив нас таким чином. Він — істинна, єдина «ланка, якої бракує». Він — єдиний, хто може з успіхом примирити та об'єднати нас з Богом Отцем.

Земні батьки бувають як добрими, так і поганими. На відміну від батьків серед людей, Бог — добрий за природою. Навіть найкращі з земних батьків помиляються і іноді вчиняють неправильно, але наш небесний Батько ніколи не помиляється у тому, що Він робить чи не робить. Ми вільні не погоджуватися з Ним, але Він завжди правий.

«А Ти (Бог) справедливий у всьому, що приходить на нас, бо Ти правду робив, а ми були несправедливі» (Неем. 9:33).

«...справедливий Ти (Бог) будеш у мові Своїй, бездоганний у суді Своїм» (Пс. 50:6).

«(Бог) кожного, не зважаючи на особу, судить за вчинок...» (1 Петра 1:17).

«...Бо ж Бог правдивий, а кожна людина неправдива...» (Рим. 3:4).

«...і до Судді всіх до Бога» (Євр. 12:23).

«...Так, Господи, Боже Вседержителю! Правдиві й справедливі суди Твої!» (Об'явл. 16:7).

Бог задає питання Йову

*Книга Йова, деякі вірші з розділів 38-41,
написані за 1500 років до Різдва Христового*

38:⁴ Де ти був, коли землю основував Я? ⁵Хто основи її положив, чи ти знаєш? Або хто розтягнув по ній шнура? ⁶У що підстави її позапущувані, або хто поклав камінь наріжний її?.. ⁸І хто море воротами загородив, як воно виступало, немов би з утроби виходило, ⁹коли хмари поклав Я за одіж

йому, а імлу за його пелюшки, ¹⁰і призначив йому Я границю Свою та поставив засува й ворота, ¹¹і сказав: Аж досі ти дійдеш, не далі, і тут ось межа твоїх хвиль гордовитих? ¹⁹Де та дорога, що світло на ній пробуває? А темрява де її місце,²⁰ щоб узяти її до границі її, і щоб знати стежки її дому?

²⁴Якою дорогою ділиться вітер, розпорошується по землі вітерець? ²⁵Хто для зливи протоку провів, а для громовиці дорогу? ³¹Чи зв'яжеш ти зав'язки Волосожару, чи розв'яжеш віжки в Оріона? ³²Чи виведеш часу свого Зодіяка, чи Воza з синами його попроведиш? ³³Чи ти знаєш устави небес? Чи ти покладеш на землі їхню владу? ³⁶Хто мудрість вкладає людині в нутро? Або хто дає серцеві розум?

^{39:}¹³Крило струसेве радісно б'ється, чи ж крило це й п'їрна лелеки? ¹⁴Бо яйця свої він на землю кладе та в поросі їх вигріває, ¹⁵і забува, що нога може їх розчавити, а звір польовий може їх розтоптати. ¹⁶Він жорстокий відносно дітей своїх, ніби вони не його, а що праця його може бути надаремна, того не боїться, ¹⁷бо Бог учинив, щоб забув він про мудрість, і не наділив його розумом. ¹⁸А за часу надходу стрільців ударяє він крильми повітря, і сміється з коня та з його верхівця! ¹⁹Чи ти силу коневі даси, чи шию його

ти зодягнеш у гриву? ²⁰Чи ти зробиш, що буде скакати він, мов сарана? Величне іржання його страшелезне! ²¹Б'є ногою в долині та тішиться силою, іде він насупроти зброї, ²²сміється з страху й не жахається, і не вертається з-перед меча, ²³хоч дзвонить над ним сагайдак, вістря списове та ратище! ²⁴Він із шаленістю та лютістю землю ковтає, і не вірить, що чути гук рогу. ²⁵При кожному розі кричить він: І-га! і винюхує здалека бій, грім гетьманів та крик. ²⁶Чи яструб літає твоєю премудрістю, на південь простягує крила свої? ²⁷Чи з твого наказу орел підіймається, і мостить кубло своє на висоті?

^{40:}²Чи буде ставати на проу з Всемогутнім орудник? Хто сперечається з Богом, хай на це відповідь! ⁸Чи ти хочеш порушити право Моє, винуватити Мене, щоб оправданим бути?

^{41:}²Хто ж перед обличчям Моїм зможе стати? ³Хто вийде навпроти Мене й буде цілий? Що під небом усім це Моє!

«...Моя (Божя) та земля, бо ви приходьки та осілі в Мене» (Левит 25:23).

Лицеміри

Давайте не будемо забувати, що всі ми маємо серйозні проблеми у стосунках з Богом. Ми порушили Його моральні закони. Жоден з нас не виконує Божий закон (див. Іван. 7:19). Ми не визнаємо Його належним чином, не віддаючи Йому тієї слави та хвали, на які Він заслуговує та очікує. Чи бажаємо ми мати

справу з Богом напряду, без нашого «призначеного судом адвоката», Господа Ісуса Христа? Пам'ятайте: Ісус — на нашому боці. Він — *за* нас, не *проти* нас. Він клопоче у нашій справі і виграє. Без Нього ми, безумовно, програємо, і ця поразка буде катастрофічною. Нам *потрібен* Ісус Христос. Він — єдиний, хто може допомогти нам у цій ситуації, у цих взаємовідносинах. Він може бути нашим Спасителем, Посередником та найкращим Другом.

До речі, Ісус сказав, що ми не можемо бути нейтральними по відношенню до Нього. Якщо ми *пасивні* для Нього, то ми автоматично *проти* Нього (див. Луки 11:23).

Чи нехтуємо ми Христом лише тому, що «багато хто з християн — лицеміри»? Але невже усі бізнесмени чесні? Чи всі адвокати гідні пошани? Чи всім лікарям можна довіряти? Чи всі науковці правдиві? Чи всі поліцейські законослухняні? Чи всі політики заслуговують на повагу? Звичайно ні! Однак ці сфери діяльності, як і раніше, у пошані. Безумовно, існує достатньо нещирих християн, про що недвозначно попереджував і Ісус Христос (див. Матв. 13:25, 31), але погані Християни не роблять гіршим Христа. *Отож, не судить про Христа по Його послідовникам.* І давайте будемо відвертими: усі ми без винятку є лицемірами від народження. Більш того, ми дамо Богу відповідь лише за себе, не за когось іншого.

До речі, є дещо гірше за лицемірство, і це — невизнання того, що я — лицемір. Бог каже, що людське серце є вкрай оманливим (див. Єр. 17:9). Воно постійно вводить в оману саме себе, і іноді — інших. Воно навіть намагається обдурити Бога. *І цей стан — невиліковний.* Як сказав Альберт Ейнштейн: «Легше денатурувати плутоній, аніж змінити злу натуру людини».

Навіть отримавши божественну природу, ми не позбавимося «внутрішнього ворога»: нашої гріховної природи — доки живемо у цьому тілі. Одна з причин, з яких ми повинні сприймати біблійного Бога всерйоз, полягає у тому, що лише Його план спасіння ефективно та назавжди вирішує проблему гріха. Жодній з вигаданих людьми світових релігій це не під силу.

Крім проблеми «лицемірив», у вас можуть бути і інші причини для того, щоб відкинути Христа (чи знаєте ви, що у різних країнах світу, незважаючи на особливості культури, люди спираються на *ідентичні* відмовки та приводи для того, щоб не прийняти Бога та/чи Христа?). Скільки б ви не висунули виправдань та аргументів, знайте, що жоден з них не витримає, коли ви з'явитесь перед Господом, щоб звітувати перед Ним за своє життя. Проте,

якщо ваші тривоги та питання — легітимні, Бог вкаже вам рішення у Свій час. Зараз же намагайтеся довіряти Йому. Мій власний досвід стосунків з Богом каже, що Він — милостивий, щедрий та заслуговує найвищої довіри. На Нього можна повністю покластися. У цілому всесвіті немає істоти, яка б більш заслуговувала на довіру, аніж Бог.

Неприйнятність доказів

Навіть якщо б люди мали досконалий характер та все можливе знання, докази все одно не були б найбільш важливим фактором у розпізнанні особистості Бога. Якщо Бог — Творець, а ми — Його творіння, тоді доказів недостатньо. Фундаментальну роль відіграють віра, надія та присвячення. Бог діє у вимірах, які набагато, набагато перевищують людський досвід та можливості сприйняття. У Біблії відверто сказано:

«Бо ваші думки не Мої це думки, а дороги Мої то не ваші дороги, говорить Господь. Бо наскільки небо вище за землю, настільки вищі дороги Мої за ваші дороги, а думки Мої за ваші думки» (Ісаїя 55:8-9).

«О глибино багатства, і премудрості, і знання Божого! Які недовідомі присуди Його, і недосліджені дороги Його! Бо хто розум Господній пізнав? Або хто був дорадник Йому?» (Рим. 11:33-34).

Таким чином, спосіб Божого мислення та Його дії нерідко здаються земним істотам вкрай парадоксальними (як сказав Ніколас Фалетта: «Парадокс — це істина, поставлена з ніг на голову, щоб привернути увагу»). Божа логіка — не наша логіка. Його скарбниця знань вміщує все минуле, теперішнє та майбутнє одночасно, бездоганно та цілком. Нерівність між Богом та людиною занадто велика, щоб докази могли відігравати визначну та ведучу роль для нашої зустрічі з Ним. Бог не діє подібним чином. Звичайно, у певний момент деякі докази можуть потрапити у площину наших земних взаємовідносин з Богом, але на той час вони вже не будуть настільки важливими, як ми могли вважати раніше (принаймні, вони виявляться не в тій формі, у якій ми спершу сприймали їх).

Минулого тижня моя дружина визирнула у вікно кухні, щоб подивитися, як зяблики будуть їсти корм у годівниці, але замість очікуваного задоволення від спостереження на неї очікувало розчарування. Пташки почали битися за право бути єдиним відвідувачем на цьому розкішному бенкеті!

«Якщо б я знала мову зябликів, — сказала моя дружина, — то вийшла б та відчитала їх за егоїзм та нетерпимість. Я б навчила їх ділитися».

Припустимо, Бетті вдалося стати зябликом та звернутися до зябликів усього світу. Змінило б це їх відношення та поведінку? Навряд чи, якщо лише вони не пережили б духовну пересадку серця, прийнявши добру натуру Бетті.

Докази самі по собі не в змозі змінити моє бачення світу і тим більше — мою суть: людську природу, що не бажає нікому підкорятися (і особливо — Богу). Докази не дадуть мені нове серце. Якщо я бажаю мати нескінчені близькі стосунки з моїм Творцем, засновані на любові та довірі, то мені потрібне духовне відродження, трансформація. І це може в мені зробити лише Божий Дух. У цьому, власне, і полягає Його завдання на землі, але я повинен бути відкритим для того, щоб впустити Його. Ісус у розмові з Никодимом порівняв Божий Дух з вітром: *«Дух дихає, де хоче, і його голос ти чуєш, та не відаєш, звідкіля він приходить, і куди він іде. Так буває і з кожним, хто від Духа народжений»* (Іван. 3:8). Для *«народженої згори»* людини бути *«народженим від Духа»* — вже є достатній доказ.

Самі по собі чисто наукові підтвердження не відновлять мої напружені стосунки з Творцем. Докази не в змозі принести мені гармонію у відносинах з Богом. Тільки Христос може належним чином з'єднати та узгодити мене з Ним. Для того щоб мати мир з Богом та жити з Ним вічно, мені, як і раніше, необхідно вірити у Господа Ісуса Христа (див. Дії 16:31). У чому сенс віри у Бога, якщо за межами земного життя нічого не існує? *«Коли ми надіємося на Христа тільки в цьому житті, то ми найнещасніші від усіх людей!»* (1 Кор. 15:19). *«...І вічність поклав їм (людям) у серце, хоч не розуміє людина тих діл, що Бог учинив, від початку та аж до кінця»* (Еккл. 3:11). Оскільки Бог — вічний, для нас, створених за Його подобою, немає інших альтернатив: ми також є вічними.

У порівнянні з вічністю уся історія людства — лише частка секунди. Невже короточасні, егоцентричні прагнення та задоволення цього світу варті того, щоб заради них втратити задоволення вічні? Давайте не будемо подібними до Ісава, який продав свою спадщину за негайне угамування голоду мискою сочевичного варива. Цим він показав, наскільки піклується про своє майбутнє. У Біблії написано, що Ісав знехтував своє перворідство (див. Буття 25:29-34). І навіть якщо ми у даний момент по-справжньому страждаємо за те, що слідуємо за

Христом, чим є ці страждання у порівнянні із славною радістю, що очікує нас у нескінченному прийдешньому житті? (див. Рим. 8:18; Євр. 11:24-27).

Апостол Павло каже віруючим у Ефесі, що без Христа вони були *духовно мертві*. *«І вас, що мертві були через ваші провини й гріхи, в яких ви колись проживали за звичаєм віку цього, за волею князя, що панує в повітрі (Сатани), духа, що працює тепер у неслухняних, між якими й усі ми проживали колись у пожадливостях нашого тіла, як чинили волю тіла й думок... Бог же, багатий на милосердя, через Свою превелику любов, що нею Він нас полюбив, і нас, що мертві були через прогріхи, оживив (духовно) разом із Христом...»* (Ефес. 2:1-5).

«Праведність Божа»

Припустимо, ви наполягаєте на тому, щоб називатися агностиком або атеїстом. Але, можливо, ваша принципова проблема полягає не в *існуванні* Бога, а у *Його досконалості*? Ми можемо звинувачувати Його у несправедливості та упередженості, але, у той же час, — боятися Його чесності та святості, що викривають нас. То ж, який Бог нам потрібен: з недоліками чи бездоганий? Але чи можна всерйоз сприймати Бога, Який є морально недосконалий, як, наприклад, стародавні боги з грецької та римської міфології? Так, ми, безумовно, більш охоче прийняли б Його, але Його сила у вирішенні наших нагальних проблем не перевищила б можливості реальних або вигаданих супергероїв минулих часів чи сьогодення.

У лідера Реформації Мартіна Лютера (1483-1546) «праведність Божа» викликала жах до тих пір, доки він не зрозумів, що Божа справедливість є не загрозою, а зовсім навпаки: засобом, за допомогою якого Бог може запропонувати людям спасіння душі не через нашу неповноцінну та недосконалу людську праведність, а через Його божественну праведність.

«Вони бо (Ізраїльтяни Старого Заповіту), не розуміючи праведності Божої, і силкуючись поставити власну праведність, не покорились праведності Божій. Бо кінець (завершення) Закону (Закон Мойсея і, в даному контексті, — закони будь-яких інших релігій) Христос на праведність кожному, хто вірує» (Рим. 10:3-4).

У особі Христа Бог прийняв на Себе нашу людську природу, щоб ми змогли прийняти Його божественну. Хіба це — не багатого краще рішення? Однак до тих пір, доки ми не переживемо

надприродне, очищувальне відродження, ми природно будемо почуватися у Божій присутності тривожно. (Особисте духовне пробудження не позбавить нас можливості грішити, оскільки ми залишаємося на землі і у цьому тілі, але воно активізує Божі механізми та умови для прощення та примирення. Лише після цього ми будемо відчувати себе зручно та втішатися Божою близькістю.)

До того як Адам з Євою не послушалися Бога, у їхніх відносинах з Ним все було дуже добре. Але не встигли вони кинути Богові виклик, як відразу ж сховалися від Нього, тому що почали боятися Його. Адам з Євою розуміли, що у Божій присутності їм буде незручно, тому саме Богу довелося взяти на Себе ініціативу по відновленню спілкування з ними (див. Буття 3:8).

Послухайте, що врешті-решт сказав Йов Господу після того, як самоправедно сперечався з Богом та задавав Йому питання: «Оце я знікчемнів... Я кладу свою руку на уста свої. Я раз говорив був, і вже не скажу, а вдруге і більш не додам!» (Йов 40:4-5). *«Я знаю, що можеш Ти (Господь) все, і не стиняється задум у Тебе! Хто ж то такий, що ховає пораду немудру? Тому я говорив, але не розумів. Це чудніше від мене, її не знаю його. Тільки послухом вуха я чув був про Тебе, а тепер моє око ось бачить Тебе. Тому я зрікаюсь говореного, і каюсь у поросі й попелі!»* (Йов 42:2-3, 5-6).

Коли пророк Ісаїя опинився у Божій присутності, він мимоволі відреагував наступним чином: *«Горе мені, бо я занепащений! Бо я чоловік нечистоустий, і сиджу посеред народу нечистоустого, а очі мої бачили Царя, Господа Саваота! І прилетів до мене один з Серафимів, а в руці його вугіль розпалений, якого він узяв щипцями з-над жертівника. І він доторкнувся до уст моїх та й сказав: Ось доторкнулося це твоїх уст, і відійшло беззаконня твоє, і гріх твій окуплений»* (Ісаїя 6:5-7). Доки пророк не побачив часткове явлення Бога, він, як і більшість людей, мав дух непокори по відношенню до Бога. Після того ж, як Бог торкнувся його, Ісаїя став іншою людиною.

І коли перетворений у апостола рибалка Симон Петро вперше зустрів Ісуса Христа, він вигукнув: *«Господи, вийди від мене, бо я грішна людина!»* (Луки 5:8). Це нормальна, щира реакція людини на зустріч із святим, бездоганим Богом. Близькість до божественної святості підсилює усвідомлення нашої гріховності.

Наш ворог — не Бог, а ми самі. У той момент, коли Адам не послухався наказу та з'їв заборонений плід, він духовно помер і почав морально деградувати, а всі його нащадки стали найгіршими

ворогами для самих себе. І ми постійно вбиваємо один одного з тих пір, як Каїн вбив свого брата Авеля.

Проблема не в Богові, а в нас. Вона починається з нашої зіпсованої *природи*, продовжується непокірливим *мисленням* та завершується бунтівною *поведінкою*. Але Бог сильний, щоб спасти нас від самих себе. Пізнання Бога не має нічого спільного з наукою, але тісно пов'язане із *сумлінням*.

Егоцентрична людина, що потурає своїм примхам, природно неохоче визнає існування Бога, Який вимагає покаяння, покірливості, благочестя та підзвітності. І зрозуміло, що морально бездоганний Бог не може мати позитивних, продуктивних та прогресуючих стосунків з тим, чие життя по самій своїй суті не догоджає Йому.

«Безумний (тобто, морально неповноцінна людина) *говорить у серці своїм: Нема Бога!*» (Пс. 52:2). Хоча вустами людина і може сказати, що Бога не існує, серцем таке може сказати лише «безумний» — той, хто має серйозні духовні проблеми. Але не помилюся, якщо стверджу, що, незважаючи на всі зухвалі зречення та нахабні заяви, глибоко в душі (особливо у моменти повної безпорадності та небезпеки) *кожен* вірує у Бога або починає звертатися до Нього: «Якщо Ти є...».

**«Людина вкрай нерозумна.
Вона не в змозі створити й кліща,
а між тим десятками створює богів»
Мішель де Монтень (1533-1592)**

Мільярди людей вірують у мертвих, вигаданих людьми богів, і навіть поклоняються їм. Чи згодні ви розглянути можливість мати стосунки з єдиним живим Богом? Хоча Він і запевняє у Своїй унікальності та абсолютності, Він ні до чого нас не примушує і не прохає вірити у Нього сліпо.

Розумний задум

Все більша кількість вчених приймає концепцію *розумного задуму*, і це не повинно нас дивувати, тому що, спостерігаючи за природою та вивчаючи її, дійсно неможливо не побачити розумний задум. Якщо ж є задум у творінні, то повинен бути й розумний творець.

Я вже відзначав, що, згідно з Біблією, віра у Бога Творця має важливі духовні та моральні наслідки, зважаючи на особистість

і характер Бога. Якої б думки щодо моралі на землі та за її межами ми не притримувалися, очевидно одне: у нескінченій кількості книжок та фільмів (і не лише для дорослих, а і для дітей) ми заклопотані постійною боротьбою між *добром* та *злом* — і не тільки навколо, але і в середині нас. *Але чому?* Якщо ми — найвища ланка у процесі еволюції, тоді *коли, як і звідки* з'явилися добро та зло? Коли, як і звідки ми отримали сумління, наше вміння розрізняти правильне та неправильне та почуття сорому та провини? Чому лише люди червоніють від сорому чи ніяковості? З точки зору чеснот, *коли і звідки* з'явилося розуміння увічливості, гідності, скромності та чесності? З точки зору ж вад, коли, як і звідки на арену вийшли шахрайство, брехня, крадіжки, ббивства та розбещеність.

Звідки увесь цей неспокій та тривога? Звідки постійний конфлікт у стількох душах, стількох взаємовідносинах? Звідки стільки ворогів, стільки ненависті, стільки люти? Звідки війни, тероризм, геноцид, репресії, тиранія? Звідки вся ця агресія та суцільний розлад? Що не так з *Homo sapiens* («людиною розумною»)? Що відбувається?

Я впевнений, що все це — лише симптоми чогось набагато глибшого. Ми не маємо *миру* всередині самих себе, і тому не маємо його і з іншими. *І причина усього цього — відсутність миру з Богом.* Якщо в нас немає правильних стосунків з Ним, це впливає на всі інші взаємовідносини. І доти, доки цю проблему не вирішено, ніщо не зміниться. Але коли прийде ця зміна, вона трансформує наші схильності, наше відношення до життя та наше внутрішнє здоров'я.

Отже, нам необхідно буди у правильних стосунках з Богом. Як цього досягти? Маючи мир з Богом, ми маємо мир всередині самих себе. Мир у окремих людях та на землі у цілому неможливий, доки ми особисто та індивідуально не приймемо у своє серце та життя «Князя миру», Господа Ісуса Христа.

«Тільки від Бога чекай у мовчанні, о душе моя, від Нього спасіння моє!» (Пс. 62:2).

«Отож, виправдавшись вірою, майте мир із Богом через Господа нашого Ісуса Христа» (Рим. 5:1).

Деяким людям легше та зручніше вірити у якусь безлику надприродну силу чи розум, що не має з ними ніяких відносин ані у індивідуальному, ані у загальному сенсі. Однак відзначте, що це — безпідставна особиста *віра*. І справді, якби така безособова сила *дійсно* існувала, як би ми могли пізнати її чи довести

її існування, якщо вона не спілкується з нами? На щастя для усіх нас наш дбайливий, налаштований на спілкування Бог пояснює нам, що такої байдужої вищої істоти не існує (див. Повт. Закону 4:35). Бог, Який відкривається нам, — єдиний існуючий (див. 1 Хр. 17:20; Ісаїя 45:5-24; Йоїл 2:27; 1 Тим. 2:5). *«Я Бог, і немає більш Бога, й нікого, як Я»* (Ісаїя 46:9).

Є люди, які не допускають думки про існування Бога тому, що не бажають конкуренції: вони хочуть бути самі собі богом. Подібно до Уільяма Хенлі, вони прагнуть бути *капітанами своєї душі та панами своєї долі*. Навіть якщо такі люди і визнають Бога, вони схильні обмежувати Його, розміщуючи під мікроскопом та вивчаючи Його як якийсь лабораторний зразок. Або ж вони з радістю застосовують Божу силу для власних цілей та інтересів. Слід відзначити, що Бог не заперечує проти використання Його сили, якщо ми прийняли Його ярмо та діємо з Ним пліч-о-пліч (див. Матв. 11:28-30).

Ми, люди, не особливо добре справляємося навіть з тими обмеженими обов'язками, які Бог вже довірив нам. Ми недбало використовуємо та піддаємо небезпеці одну з обраних Ним «живих» планет, не кажучи вже про те, що ми робимо із самими собою та з іншими. Ми живемо неетично та аморально, захоплюючи інших жити так само (див. Рим. 1:32). Що більш важливо, ми відмовляємося віддавати Богові визнання та відданість (і навіть поклоніння!), яких Він вимагає. Замість того, щоб прославляти Його, ми хочемо прославляти себе (див. Рим. 1:21-23). Чому ж Він повинен довіряти нам щось більше?

«І сказав Бог: Створімо людину за образом Нашим, за подобою Нашою, і хай панують над морською рибою, і над птаством небесним, і над худобою (тваринами), і над усією землею, і над усім плазуючим, що плазує по землі. І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив, як чоловіка та жінку створив їх. І благословив їх Бог, і сказав Бог до них: Плодіться й розмножуйтеся, і наповнійте землю, оволодійте нею...» (Буття 1:26-28). Оволодіти землею? Так! Підкорити Бога? Ми не можемо підкорити навіть самих себе! Але Бог може підкорити нас (для нашого ж блага), якщо ми дозволимо Йому зробити це.

Багато хто з нас задається питанням: чому населена саме планета Земля, яка є такою невеликою у порівнянні з іншими планетами? Чи не повинна вона бути набагато більшою, зважаючи на нашу важливість та наші можливості? У цій точці зору немає нічого дивного, враховуючи людську зарозумілість,

але з Божої перспективи розміри Землі у точності відповідають її теперішнім цілям. Це лише перший етап, і на даний момент цього достатньо. Чим менша зона нашого мешкання, тим менше ми зможемо їй нашкодити. І навіть на цій Землі ми не робимо усього того, що могли б та повинні були б робити (якщо б усім цим займався Бог, Він би зробив більше меншими зусиллями). Нам потрібна не більша планета, а лише — кращий менеджмент.

Ми й досі гордовито зводимо свої «Вавилонські вежі» — і вже не лише на землі, а й у космосі. Нам здається, що ми повинні витратити астрономічні кошти на максимально ретельне дослідження (якщо не підкорення) Всесвіту. Звичайно, наука про космос дала нам нові, надзвичайно мініатюрні технології, які ми можемо використовувати у повсякденному житті, але якщо все це виправдовується необхідністю створювати нові робочі місця, то давайте спершу вирішимо фундаментальні проблеми з поведінкою, благоустроєм та здоров'ям на власному подвір'ї.

«Учинив Ти його володарем творива рук Своїх, все під ноги йому вмістив: худобу дрібну та биків, їх усіх, а також степових звірів диких, птаство небесне та риби морські, і все, що морськими дорогами ходить!» (Пс. 8:7-9). Бог повелів людям оволодіти землею, а не космосом. На даний момент це — достатньо трудомістке завдання, і нам вистачило б праці, якби ми займалися лише ним. На мій погляд, нам необхідно переглянути свої мотиви, переусвідомити пріоритети та стати більш відповідальними по відношенню до власної планети.

І що сказати про сміття на орбіті? У Інтернеті я прочитав, що у 2005 році навколо Землі було зареєстровано приблизно 17000 об'єктів, розміри яких перевищують 10 сантиметрів. Оцінна кількість часток від одного до 10 сантиметрів у діаметрі складає понад 200000. Кількість часток розмірами менше одного сантиметру, мабуть, перевищує десятки мільйонів.

На даний момент ситуація вже стала набагато гіршою. Відомо, що темп збільшення кількості сміття на низькій навколоземній орбіті становить 5% на рік. Мотлох, розкиданий вздовж земних автодоріг, збирати відносно легко, чого ніяк не скажеш про космічні відходи, що перетинають траєкторії працюючих супутників та орбітальних телескопів. Чому, де б ми не з'явилися, ми залишаємо після себе безлад? Що ж стосується планети Земля, то після того, як ми завершимо засмічувати її, Богу доведеться повністю поновити її (див. Ісаія 65:17; 2 Петра 3:10-13; Об'явл. 21:1).

Як я відзначив раніше, земне життя є тестом на те, як ми поведемося по відношенню до Бога, один до одного та до навколишнього середовища. Земля — це тимчасовий випробувальний полігон. Незмінна та більш масштабна сфера існування очікує попереду. Але давайте не будемо випереджати події. Для початку приведемо у порядок своє життя (як духовне, так і фізичне) — просто тут і зараз, навколо себе, кожен у своєму власному мікрокосмосі.

Трохи про Бога

Сутність Бога перевищує наші можливості розуміння, але навіть зараз ми можемо у деякій мірі знати Його — у мірі, достатній для того, щоб прийти до правильних та постійних висновків з Ним.

На даний момент Бог відкрив нам все, що нам потрібно знати про Нього. На сторінках цього трактату я не зможу провести вичерпне дослідження *Особистості* Бога, але, я впевнений, що зараз — слушний момент згадати деякі з Його величних рис.

Ми знаємо, що Він:

Унікальний (один і єдиний)

«Один бо є Бог...» (1 Тим. 2:5).

«...Бога нема, окрім Мене» (Ісаїя 44:6).

«Щоб знали всі народи землі, що Господь Він Бог, і нема вже іншого» (1 Цар. 8:60).

«...ми знаємо, ...що іншого Бога нема, окрім Бога Одного... Один Бог Отець, що з Нього походить усе, ми ж для Нього, і один Господь Ісус Христос, що все сталося Ним, і ми Ним» (1 Кор. 8:4, 6).

Володар (вищий за всіх)

«Побачте тепер, що Я є Той, і Бога немає крім Мене. Побиваю й оживляю Я, і не врятує ніхто від Моєї руки» (Повт. Закону 32:39).

«Бо врадив Господь Саваот, і хто Його раду відмінить? А рука Його витягнена, й хто відверне її?» (Ісаїя 14:27).

«Ось Він схопить кого, хто заверне Його, хто скаже Йому: що Ти робиш?» (Йов 9:12).

«А Бог наш на небі, усе, що хотів, учинив» (Пс. 113:11).

«Хіба праведніша людина за Бога, хіба чоловік за свого Творця є чистіший?» (Йов 4:17).

Святий (морально бездоганний та праведний, безгрішний за Своєю суттю)

«...Його ж Імення святе» (Луки 1:49).

«Немає святого, подібного Господу...» (1 Сам. 2:2).

«Бог, непорочна дорога Його...» (Пс. 17:31).

«...діло Його (Бога) досконале, всі бо дороги Його справедливі, Бог вірний, і криди немає в Ньому, справедливий і праведний Він» (Повт. Закону 32:4).

Вічний (не має початку і кінця)

«Покрова твоя Бог Предвічний...» (Повт. Закону 33:27).

«...від віку (вічності) й до віку (вічності) Ти Бог» (Пс. 89:2).

«...Його вічна сила й Божество...» (Рим. 1:20).

«І сказав Мойсей до Бога: *Ото я прийду до Ізраїлевих синів та й скажу їм: Бог ваших батьків послав мене до вас, то вони запитують мене: Яке Ім'я Його? Що я скажу їм? І сказав Бог Мойсеєві: Я ТОЙ, ЩО Є. І сказав: Отак скажеш Ізраїлевим синам: СУЩИЙ послав мене до вас*» (Вихід 3:13-14).

«Сущий» означає, що Бог був, є і буде. Для Нього не існує часу, як для нас. Він одночасно живе у минулому, теперішньому та майбутньому. У Ньому бере початок життя. Якщо б не було Бога, не було б і нічого іншого. Ми «є» лише тому, що Він «є».

Як би незбагнено це не здавалося нам, обмеженим людям, ніколи не було такого часу, коли Бога не існувало. Якщо щось і є, в що важче повірити, ніж у Боже існування, так це — те, що Він не має ані початку, ані кінця. Однак Він каже, що є вічним, отже у даний момент ми вирішуємо, вірити Йому чи ні.

Ми отримали життя від Бога, але Він існує Сам у Собі. «...має Отець життя Сам у Собі...» (Іван. 5:26).

Особисто мені, якщо б я був агностиком чи атеїстом, було б легше повірити у вічного Бога, Який існує Сам у Собі, аніж у бога, який десь там мав початок. У мене менше питань щодо Бога, Який «має життя Сам у Собі», ніж щодо бога, який отримав початок і життя від когось чи чогось іншого. Якщо Бог не вічний у минулому, то немає жодних гарантій, що Він буде вічним у майбутньому. Враховуючи все вищесказане, особисто мені здається, що набагато легше повірити у єдиного, біблійного Бога, Який каже істину, аніж у якихось інших богів чи у те, що Бога взагалі не існує.

Істинний

«...не можна сказати неправди Богові...» (Євр. 6:18, див. також Числа 23:19; Рим. 3:4; Тит. 1:2).

«...Я...правда (уособлена)» (Іван. 14:6, див. також 1 Івана 2:21).

Люблячий

«...Бог є любов» (1 Івана 4:8).

«...бо від Бога любов...» (1 Івана 4:7).

«...Господь, Бог милосердний, і милостивий, довготерпеливий, і многомилостивий та правдивий, що дотримує милість для тисяч, що вибачає провини й переступ та гріх, та певне не вважає чистим винуватого...» (Вихід 34:6-7).

«Або погорджуєш багатством Його доброти, лагідности та довготерпіння, не знаючи, що Божа добрість провадить тебе до покаяння?» (Рим. 2:4).

«Бо як високо небо стоїть над землею, велика така Його милість до тих, хто боїться Його... Господь пожалівся над тими, хто боїться Його» (Пс. 102:11, 13).

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Іван. 3:16). Ви можете по праву застосувати цей вираз Божої любові особисто до себе. «Так бо Бог полюбив мене, що дав Сина Свого Одно родженого заради мене, щоб я, віруючи в Нього, не згинув, але мав життя вічне».

Бог — це уособлена любов, тому не дивно, що Він любить усе Своє творіння. І Він підтверджує Свою любов, але бажає, щоб ми відповідали Йому взаємністю. Це означає, що ми повинні любити Його більше за будь-що інше чи будь-кого іншого. І звичайно ж, ми повинні любити Його більше, ніж самих себе. Можливо, вас це здивує, але Бог бажає приймати участь у всіх дрібницях нашого життя. Врешті-решт, християнство — не стільки релігія, скільки взаємовідносини.

У своєму першому посланні до церкви у Коринті (розділ 13) апостол Павло пише: «А тепер залишаються віра, надія, любов, оці три. А найбільша між ними любов! ... Ніколи любов не перестає!» Найбільша Божа заповідь настановляє: «Люби Господа, Бога свого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом, і з цілої сили своєї» (Марк. 12:30). І якщо Бог потребує віддавати та приймати любов, тоді і ми, створені за Його подобою, також потребуємо цього. По суті, любов є настільки важливою складовою у стосунках між Богом та людьми, що коли «любові не маю, то я ніщо» (1 Кор. 13:2). Я від усього серця спонукаю вас прийняти Божу любов та любити Його у відповідь, а також — «свого ближнього, як самого себе» (Марк. 12:31).

Незмінний

«*Бо Я, Господь, не змінююся...*» (Мал. 3:6).

«*Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий*» (Євр. 13:8).

«*...в Нього (Бога) нема переміни...*» (Яків 1:17). Бог настільки досконалий, що Йому непотрібно змінюватися.

Невидимий

«*...він був непохитний, як той, хто Невидимого (Бога) бачить*» (Євр. 11:27).

«*Ніхто Бога ніколи не бачив...*» (Іван. 1:18).

«*Бог є Дух...*» (Іван. 4:24).

«*... (Бог) живе в неприступному світлі, Якого не бачив ніхто із людей, ані бачити не може...*» (1 Тим. 6:16). Бог уподібнений до досконалого, проникаючого світла. Його присутність охоплює та пронизує Всесвіт.

Деякі люди «бачили» Бога частково у видінні або у контрольованій, обмеженій мірі. Наприклад, один з пророків Старого Заповіту написав: «*І ось слава ... Бога йшла... І впав я на обличчя своє*» (Єзек. 43:2-3, див. також Ісаїя 6:1). Бог безпосередньо спілкувався з Мойсеєм (див. Вихід 33:11), але Мойсею не було дозволено побачити Бога, як Він є (в усій Його повноті), тому що, як сказав Бог: «*Людина не може побачити Мене і жити*» (Вихід 33:20).

Всюдисущий (є усюди одночасно)

«*А вона (Церква) Його тіло, повня Того, що все всім наповняє*» (Ефес. 1:23).

«*...Ось небо та небо небес не обіймають Тебе...*» (1 Цар. 8:27).

«*Якщо заховається хто у криївках, то Я не побачу Його? говорить Господь. Чи Я неба й землі не наповнюю? каже Господь*» (Єр. 23:24). Бог наповнює Собою кожний кубічний сантиметр внутрішнього та зовнішнього простору. Він більший та величніший за створений Ним Всесвіт.

Всевідаючий (знає абсолютно про все)

«*...чоловік бо дивиться на лице, а Господь дивиться на серце*» (1 Сам. 16:7).

«*...Господь вивідує всі серця та знає всякий витвір думок...*» (1 Хр. 28:9).

«*Бо ж перед очима Господніми всі дороги людини, і стежки її всі Він рівняє*» (Прип. 5:21).

«*...Немає нічого захищеного, що воно не відкриється, ані потаємного, що не виявиться*» (Матв. 10:26).

«...я з Тобою беззвадний в знанні» (Йов 36:4).

«...Його мудрості міри нема» (Пс. 146:5).

«...Бог ... відає все» (1 Івана 3:20).

Всемогутній (всесильний)

«Чи для Господа є річ занадто трудна?...» (Буття 18:14).

«А Йов відповів Господеві й сказав: Я знаю, що можеш Ти все, і не спиняється задум у Тебе!» (Йов 42:1-2).

«...нічого для Тебе нема неможливого» (Єр. 32:17).

«...для Бога можливе все» (Марк. 10:27).

«Бо для Бога нема неможливої жодної речі» (Луки 1:37).

Достойний хвали

«Дайте Господу славу ймення Його...» (Пс. 95:8).

«Великий Господь і прославлений вельми...» (Пс. 144:3).

«...Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому» (Матв. 4:10).

«Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонятись» (Іван. 4:24).

«Цареві ж віків — нетлінному, невидимому, єдиному, премудрому Богові, - честь і слава на віки вічні» (1 Тим. 1:17).

Бог відкрив нам Свій характер. Він ненавидить гріх, але любить грішника. Він — справедливий, і настане час, коли Він буде по правді судити кожну людину, яка коли-небудь жила на землі (див. 2 Тим. 4:1, 8). Він відплатить по заслугах за всі злодіяння. Господь покарає, помститься за всі злочини (див. 1 Сол. 4:6). На землі вбивство може зійти вам з рук, але Бог бачить усе зроблене вами за ваше життя, і у залі Його Верховного Суду здійсниться правосуддя. Бог — поза часом, і такими самими є і Його суди. У Божій судовій системі немає закону про давність злочину. У ній відсутні адвокати, присяжні та апеляційний суд (див. Об'явл. 20:11-13). Проте, хоча ви і будете покарані належним чином, у вічну зовнішню темряву ви будете відправлені з іншої причини. Ви будете безповоротно відділені від Бога тому, що на землі визнали за краще не мати з Ним стосунків через Христа, як Посередника між Богом та людьми.

Нам відомі Божі цілі на землі. Він бажає, щоб Добру Звістку про спасіння через Христа було почуто у всіх куточках землі і прийнято тими, «хто вірує». Оскільки Бог Отець живе у неприступному світлі, Він може помістити у середину нас Свого Духа, щоб ми мали змогу підтримувати з Ним близькі стосунки (див. 2 Кор. 1:22; 5:5; 2 Тим. 1:14). На сторінках Біблії можна знайти й

інші з багатьох рис Бога, включаючи таку важливу характеристику як святий гнів (праведне обурення, Божа лютість).

Необмеженість свідчення

Бог — не підсудний. Він не має потреби захищатися, виправдовуватися або доводити Свою реальність у відповідь на напади та вимоги примхливих, обмежених людей. І у будь-якому випадку, навіть коли є докази, чи *переконують* вони когось? Сприйняття підтверджень Божого існування завжди суб'єктивне та залежить від людини. Докази не можна стандартизувати. Те, що є переконливим для однієї людини, зовсім не переконує іншу. Дехто приймає навіть безпідставні свідчення, у той час як інші відкидають і обґрунтовані. Проте, мудро відмовляючись забезпечувати прийнятні з точки зору людства докази, Бог надає свідчення, яке є рівними для всіх, оскільки походить саме від Нього, а не від людей. Таким чином, «моменти істини» є прийнятними для кожної особистості, а свідчення (внутрішнє та зовнішнє) є універсальним, однаковим для всіх. Віра легко співіснує з таким свідченням. Вони співпрацюють, оскільки були створені одне для одного. «*А віра то підстава сподіваного, доказ небаченого*» (Євр. 11:1).

Коли ми без усіляких сумнівів «прославляємо» науку, ми заподіюємо собі значну шкоду, тому що поклоняємося самі собі. І скажіть мені: коли наука є *справжньою* наукою? Які з наукових доказів є *справді* науковими? І які з них є дійсно *переконливими*? І кому вони щось доводять? Давайте не будемо забувати, що наука у людському розумінні у порівнянні з Божим знанням та Його можливостями і досі — лише на самому початку свого становлення.

Не дивно, що важливі догмати гуманістичної «науки» постійно зазнають корекцій та змін. Наведу лише два приклади. Лише у 1998 році астрофізики відкрили те, що вони називають «темною енергією». У даний момент ця «енергія» сильніша за силу гравітації, і тому Всесвіт розширюється, а не стискається. Вчені вважають, що «темна енергія» складає щонайменше дві третини усього Всесвіту (вони називають її «темною», тому що й досі не мають гадки, що це таке). Другий приклад... Нещодавно фізик Стівен Хокінг спростував власну ж теорію щодо чорних дір.

«Якщо факти не відповідають теорії, змініть факти»

Альберт Ейнштейн (1879-1955)

Дуже шкода, але для підтримки своїх безпідставних переконань не лише *технічні* науковці іноді використовують у вищій мірі уявні теорії. Те ж саме роблять і деякі ідеологи-академіки. Завдяки зіпсованій людській природі, сфера, яку слід було б шанувати за її достовірність та правдивість, не відрізняється нестачею філософських фантазій та «наукових» фальсифікацій. Псевдонаука та фальшиве знання — не рідкість у цьому світі. Існує безліч хибних «наукових» досліджень, що лише вводять людей в оману. У сфері так званої «науки» немає нестачі і в професійному злочинстві (шахрайстві та приховуванні правди). Ніколи не знаєш, кому вірити, кому довіряти, тому що міркування та мотивація науковців нікому невідомі.

«І що ж ми називаємо наукою? Ми починаємо з плутанини і закінчуємо плутаниною на більш високому рівні»
Алан Шальмерс, Брістольський Університет, Великобританія

Як би там не було, Бог дав нам більше ніж достатньо свідoctв, щоб ми могли свідомо та впевнено повірити у Його існування. Якщо ми відмовляємося прийняти Його свідчення, то ще більше поринаємо у темряву сьогодні і — у ще більше осудження завтра.

Навіть за відсутності якогось особистого «моменту істини», ми можемо розрізнити очевидний розумний задум та переконливу присутність Бога в нас та навколо нас. *Його рука помітна всюди і у всьому.* Але, якщо ми діємо за власним планом опору, то, звичайно, будемо заперечувати очевидні ознаки Божого почерку.

«Дух Божий мене учинив, й оживляє мене Всемогутнього подих» (Йов 33:4).

«Твої небеса, Твоя теж земля, вселенна і все, що на ній, Ти їх заложив» (Пс. 88:12).

«...в Нього (Бога) в руці душа всього живого й дух кожного людського тіла» (Йов 12:10).

«Знайте, що Господь Бог Він, Він нас учинив, і Його ми...» (Пс. 99:3).

«Багатий та вбогий стрічаються, Господь їх обох створив» (Прип. 22:2).

«Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо, як і деякі з ваших (грецьких) поетів казали: Навіть рід ми Його» (Дії 17:28).

«...Богом, що оживлює все...» (1 Тим. 6:13).

«...бо ж Він (Господь) життя твоє...» (Повт. Закону 30:20).

Свідчення природи

Заявити, що «наука» довела, що Бога нема, нескладно. Звичайно, ми маємо на увазі, що це зробила *людина*, але слово «наука» надає заяві набагато більше авторитетності, значущості та переконливості. У будь-якому випадку, обґрунтувати таке твердження неможливо. Як можна всерйоз заявляти про те, що Бога нема, коли ніхто не має вичерпного пізнання Всесвіту — як видимої, так і невидимої його частини? Особисто я ще й досі намагаюся досягнути суті деяких аспектів фізики (насправді — елементарної), як то світло чи гравітація. Але я можу впевнено стверджувати існування Бога, тому що у тканину природи скрізь уплетена достовірна та помітна незброєним оком бирка «Зроблено на небесах».

«Але запитай хоч худобу і навчить тебе, і птаство небесне й тобі розповість. Або говори до землі й вона вивчить тебе, і розкажуть тобі риби морські. Хто б із цього всього не пізнав, що Господня рука це вчинила? Що в Нього в руці душа всього живого й дух кожного людського тіла» (Йов 12:7-10).

«Небо звіщає про Божю славу, а про чин Його рук розказує небозвід» (Пс. 18:2).

Я підозрюю, що іноді завзятість, з якою люди вимагають доказів існування Бога, не зовсім щира. Дехто з них бажав би краще не стикатися з конкретними, незаперечними доказами. Такі люди просто не хочуть мати справи з Богом, і крапка. Але якщо я не бажаю думати про Бога, це ще не значить, що Його не існує. Хоча «доказів» поки що не знайдено, існує безліч очевидних, незаперечних свідчень. Сумніватися в них та нехтувати ними просто нерозумно. Уся ця ряснота безпомилкових свідчень, що заслуговують на безумовну довіру, за самим своїм задумом призначена для того, щоб вказати мені на Бога. І вже мені вирішувати: направити свої кроки до Нього, чи ні. Це — мій вибір.

Прощай, сонечко!

Над рівнинами центрального Саскачевану у Канаді розвиднився безхмарний світанок. Погода просто ідеальна для прогулянки. Хоча я був ще не достатньо дорослим, щоб ходити до школи, я отримував вдосталь науки на цих луках.

Неспішно пройшовши босоніж вздовж довгої, курної дороги, я звернув на піщану, перериту колесами колію, що пролягла між

двома нашими ділянками, та побрів вглиб огороженого пасовища, де паслися наші коні та корови. Сонце ще не встигло високо піднятися, але вже припікало моє неприкрите обличчя, руки та ноги.

Не довго думаючи, я ліг на землю, розтягнувся на спині та почав роздивлятися навколо. Там і тут крізь високу темно-зелену траву проглядали яскраві польові квіти, що буяли своїм пишним різнобарв'ям. Які насичені, чудові кольори! Як все унікально улаштовано!

Я перевів погляд на небо. Яке небо! Глибока блакитна безодня! Справжнє джерело натхнення! А хмари! Найрізноманітніші за формою та розмірами, вони, неначе величезні шматки вати, ліниво пливли по повітряному океану на схід. Чарівна картина!

Все це вражало, але як би воно могло існувати і взагалі — з'явитися на світ без якогось могутнього розуму, який стояв би за усім творінням?

Мої роздуми обірвав польовий жайворонек, який, поволі підіймаючись вертикально угору від землі, виводив свої незрівняні трелі. Ви тільки подивіться! Птах, як і досі, б'ючи крилами та наспівуючи свою пісню, завис у повітрі, неначе підвішений на невидимій нитці. Видовище — очей не відірвеш!

Поки я так лежав, оточений дивами природи, мені на праву долоню невідомо звідки статечно приземлилося сонечко. Як тільки комаха торкнулася мене своїми лапками, вона відпрацьованим рухом склала свої крихкі крильця та сховала їх під плямистими надкрильниками. Я затаїв подих, щоб необережним рухом не злякати сонечко, тому що хотів як слід роздивитися його дивовижні цяточки та яскраві кольори. Якимось незбагненим чином комаха передала мені чітке та виразне послання: «Спостерігай та віруй». Виконавши свою місію, вона неспішно почала готуватися до зльоту.

«Прощай, сонечко! Дякую, що навідалося. Дякую, що показало мені, що є Бог». (Не дивуйтеся. Для чотирирічного хлопчика припустимо розмовляти з комахами — особливо з тими, які були послані до чутливої дитини із спеціальним завданням від їхнього турботливого Творця.)

У той ранок я вийшов з дому байдужим агностиком, а після обіду повернувся переконаним і дуже спраглим теїстом.

Свідчення сумління

На додачу до спостерегання за ознаками Божої сили, Його характеру та досягнень, ми народилися з відносно здоровим відчуттям правильного і неправильного. Нечутливість сумління — хвороба не уроджена, а набута з часом. *«Вони запаморочені розумом, відчужені від життя Божого за нецтво, що в них, за стверділість їхніх сердець»* (Ефес. 4:18, див. також Дії 28:27; 1 Тим. 4:2; Тит. 1:15).

Від колиски до могили ми піддаємося спокусі, тиску та омані, що примушують нас повірити у те, що чистота та чесність — лише для найвних та розумово відсталих. Але ви народилися із усвідомленням Бога, яке безпомилково свідчить про Його існування та Його моральні закони.

«...праведною вчинив Бог людину, та вигадок усяких шукають вони» (Еккл. 7:29).

Мені подобається, як цю істину висловив філософ Мартін Бубер: *«Закон людині не нав'язано, а заховано глибоко всередині її...»*. Це Бог помістив туди Свій закон. Лише вам та Господу відомо, як ви розпорядилися своїм природженим, первинним розумінням Бога. Якщо ви від початку культивували Його присутність у собі, то не повинні сумніватися у Його існуванні зараз. І тоді вам не потрібні докази, тому що вони в вас вже є.

Боже Слово каже, що у самій глибині свого ества навіть вкрай зіпсовані люди знають, коли роблять щось недобре. *«Вони знають присуд Божий, що ті, хто чинить таке (зло), варті смерті»* (Рим. 1:32). Людям не буде виправдання, тому що *«...діло Закону (Божого), написане в серцях своїх, як свідчить їм сумління...»* (Рим. 2:15).

«Бо гнів Божий з'являється з неба на всяку безбожність і неправду людей, що правду гамують неправдою, тому, що те, що можна знати про Бога, явне для них, бо їм Бог об'явив. Бо Його невидиме від створення світу, власне Його вічна сила й Божество, думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання, бо, пізнавши Бога, не прославляли Його, як Бога, і не дякували, але знікчемнили своїми думками, і запаморочилось нерозумне їхнє серце. Називаючи себе мудрими, вони потуманіли... Вони Божу правду замінили на неправду... А що вони не вважали за потрібне мати Бога в пізнанні, видав їх Бог на розум перевернений...» (Рим. 1:18-22; 25, 28, див. також Рим. 2:4-8).

То ж, чому ви повірите: своїм очам чи брехні? Своєму сумлінню чи розуму, що вже не здатен сприймати правду? Ви готові приймати що завгодно, то чому б не прийняти Бога? Господь каже, що Він створив вас достатньо розумним, щоб ви могли чітко бачити Його руку у навколишньому творінні.

Чи помітили ви, що пасивне безбожжя — у одній категорії з активною аморальністю? Просте виключення Бога з нашого повсякденного життя, незалежно від того, віримо ми в Нього чи ні, рівнозначно лиходійству. Відмовляючись визнавати Бога та підкорятися Йому, ми ображаємо Його. Бог бажає приймати участь у нашому житті. *«І кликали вони (Ізраїльтяни) до Господа та говорили: Згрішили ми, бо покинули Господа...»* (1 Сам. 12:10).

Немає чим пишатися

Зрозуміло, що Бог міг би з легкістю довести нам Своє існування, але у стосунках з сучасним людством Він вирішив цього не робити. У минулому Він намагався, але це не дало бажаних результатів. Старий Заповіт наповнений прикладами того, як Бог доводив Своє існування людям від Адама та Єви, через народ Ізраїля до фараонів та царів. На щастя, Його поточний план «По вірі» дає набагато кращі, ефективніші результати.

Проте, тому щоб пізнати Бога та відгукнутися на Його за прощення, заважає гордість (її варіації — зарозумілість, пиха та марнославство). *«Бо все, що в світі: пожадливість тілесна, і пожадливість очам, і пиха життєва (виявлена гордість), це не від Отця, а від світу»* (1 Івана 2:16). Перед нами проходить нескінчений парад беззаконних гордощів: за інтелект, за досягнення, за високе положення, за владу, за компетентність, за багатство, за соціальне становище, за... за... за...

«Муж гордого ока та серця надутого несправедливий...» (Прип. 21:4).

«Два чоловіки до храму ввійшли помолитись, один фарисей, а другий був митник. Фарисей, ставши, так молився про себе: Дякую, Боже, Тобі, що я не такий, як інші люди: здирички, неправедні, перелюбні, або як цей митник. Я пощу два рази на тиждень, даю десятину з усього, що тільки надбаю! А митник здалека стояв, та й очей навіть звести до неба не смів, але бив себе в груди й казав: Боже, будь милостивий до мене грішного! Говорю вам, що цей повернувся до дому свого більш виправданий, аніж той. Бо

кожен, хто підноситься, буде понижений, хто ж понижується, той піднесеться» — слова Ісуса Христа, записані у Євангелії від Луки 18:10-14.

Недавні дослідження, проведені Університетом Бейлора (місто Уейко, штат Техас), виявили, що скромність — це позитивна якість, що пов'язана з перевагами для самооцінки, благополуччя і навіть продуктивності праці. Студенти коледжу, поведінка яких відзначається меншою показовістю, отримують вищі оцінки, ніж чванливі та самозакохані студенти.

Цими дослідженнями керував доктор Уейд Роуетт, професор з психології Університету Бейлора. Він визначає скромність як «психологічну якість, що характеризується більшою стриманістю, практичністю і повагою до інших як протилежність нахабності, самовпевненості та егоїзму. Ця концепція означає, що людина визнає свої помилки, погоджується з обмеженнями, уникає хвастоців та шанує інших».

Гордість недоречна людям. Бог ненавидить її, але любить смиренність (див. Яків 4:6). *«Було тобі виявлено (Богом), о людино, що добре, і чого пожадає від тебе Господь, нічого, а тільки чинити правосуддя, і милосердя любити, і з твоїм Богом ходити сумирно»* (Михей 6:8).

Нам личить віддавати Богу визнання та славу за всі наші успіхи. *«...іншому слави Своєї не дам»* (Ісая 48:11). Якщо ми не передаємо Богові честь та хвалу, коли робимо щось добре або коли нас хвалять, то наслідки можуть бути сумними (див. Дії 12:19-23).

«Хто бо тебе вирізняє? Що ти маєш, чого б ти не взяв? А коли ж бо ти взяв, чого чванишся, ніби не взяв?» (1 Кор. 4:7). Ми не є самодостатніми. Ми не наділяємо самі себе дарами та силою. Бог обдаровує нас. Він наділяє нас силою. Все, ким ми є, і все, що ми маємо, — лише завдяки Йому.

«Уяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світл...» (Яків 1:17).

«...ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо...» (Дії 17:28). *«...без Мене (Господа) нічого чинити не можете ви»* (Іван. 15:5).

«Коли б Він до Себе забрав Своє серце, Свій дух, і Свій подих до Себе забрав, всяке тіло погинуло б вмить, а людина повернулася б на порох» (Йов 34:14-15).

Не дозволяйте такій згубній рисі як гордість утримати вас від навернення до Бога через Христа. Проквітніть свою пиху, і нехай смиренність веде вас до живої, рятівної віри. Зробіть це

просто зараз, тому що нічого важливішого немає. Це — основа з усіх основ.

«Бо хто буде хвалитись, хай хвалиться тільки оцим: що він розуміє та знає Мене, що Я то Господь, Який на землі чинить милість, правосуддя та правду, бо в цьому Мої уподобання, каже Господь!» (Єрем. 9:23).

«Як живий Я, говорить Господь Бог, ...усі душі Мої» (Єзек. 18:3-4).

«Або хто давніш Йому дав, і йому буде віддано? Бо все з Нього, через Нього і для Нього! Йому слава навіки» (Рим. 11:35-36).

Так, ми належимо Богові: тілом, душею та духом. Ми — не свої (див. 1 Кор. 6:19-20). Життя — це не дар без будь-яких умов. Воно лише ввірено нам, і ми відповідаємо за нього перед Богом. Ось чому нам доведеться звітувати перед Ним за те, як ми прожили своє життя.

Нерозумне Боже

Може, ви відкидаєте Ісуса Христа або уникаєте Його чи тримаєтеся на відстані тому, що через Нього ви почуваєтеся ніяково та некомфортно? Він є для вас загадкою та ганьбою? Тоді, можливо, вам буде цікаво довідатися, що елемент приниження був навмисно вбудований у Божий план спасіння. Я впевнений, *що він призначений для того, щоб викривати (1) псевдоінтелектуальність, (2) егоцентризм, (3) самоправедність та (4) лицемірне благочестя*. Хоча відкрите визнання Христа у суспільстві може бути пов'язане з тимчасовою ніяковістю (для нашої старої, гріховної природи), нам слід соромитися самих себе, а не Його. Це вимагає від нас смиренності та щирості.

Ісус сказав: *«Блаженний, хто через Мене спокуси не матиме»* (Луки 7:23).

Якщо ви — один з тих, хто глузує з Біблії та відпускає жарти стосовно небес та пекла, пам'ятайте: *останнім «посміється» Бог* (прочитайте Псалом 2).

Апостол Павло відзначає, що Бог є джерелом істинного знання та мудрості, і Він ділиться розумінням, знанням та мудрістю з тими, з ким забажає — особливо з тими, хто визнає і прославляє Його. *«Хай потішаться їхні (християн) серця ... для всякого багатства повного розуміння, для пізнання таємниці Бога, Христа, в Якому всі скарби премудрості й пізнання заховані»* (Колос. 2:2-3).

Проте, застосування (з боку Бога) звичного здорового глузду та мудрості не спромоглося привести нас у правильні взаємовідносини з Богом, тому для того, щоб достукатися до людей, Він визнав за необхідне скористатися тим, що у людей вважається безглуздістю. Можливо, цей підхід виглядає не дуже витонченим, *але він діє!* Він демонструє, наскільки далеко пішов Бог, щоб привернути нашу увагу, почати спілкуватися з нами і показати, як сильно Він піклується про нас.

У Старому Заповіті, у 5-му розділі 2-ї книги Царів є дивовижна історія про одного сирійського воєначальника (дія відбувається приблизно у 895 до Різдва Христового). Нааман зробив блискучу кар'єру та високо цинився у своїй країні, але він страждав на проказу. За порадою єврейки, що прислужувала його дружині, він відправився до Ізраїля, щоб отримати зцілення. У якості особливої людини, до якої повинен був звернутися Нааман, служниця мала на увазі Ізраїльського *пророка* Єлисея, але воєначальник природно подумав, що повинен зв'язатися з *царем* Ізраїля. Тож він вирушив у путь, придбавши рекомендаційного листа від царя Сирії. Нааман також прихопив із собою вражаючі подарунки: 350 кілограмів срібла, 70 кілограмів золота та десять комплектів одягу «від кращих кутюр'є».

⁶І він приніс до Ізраїлевого царя такого листа: «Ось тепер, як прийде оцей лист до тебе, то знай: ото послав я до тебе свого раба Наамана, а ти вилікуєш його від прокази його». ⁷І сталося, як Ізраїлів цар перечитав цього листа, то роздер свої шати й сказав: «Чи я Бог, щоб убивати чи лишати при житті, що той посилає до мене, щоб я вилікував чоловіка від прокази його? Тож знайте й дивіться це він шукає проти мене зачіпки». ⁸І сталося, як почув Єлисей, Божий чоловік, що Ізраїлів цар роздер шати свої, то послав до царя, говорячи: «Нащо роздер ти шати свої? Нехай той прийде

до мене, і пізнає, що є пророк в Ізраїлі!» ⁹І прибув Нааман зо своїми кіньми та з колесницею своєю, і став при вході Єлисеєвого дому. ¹⁰І послав Єлисей до нього посла, говорячи: «Іди, і вимиєшся сім раз у Йордані, і вигоїться тіло твоє тобі, й очистишся». ¹¹І розгнівався Нааман, і пішов і сказав: «Ось я подумав був: він вийде до мене, і стане, і закличе Ім'я Господа, Бога свого, і покладе свою руку на те місце, і вилікує прокаженого. ¹²Чи ж не ліпші Авана та Парпар, дамаські річки, від усіх Ізраїлевих вод? Чи не міг я вмитися в них, і стати чистим?» І повернувся він, і пішов у гніві.

¹³І підійшли його раби, і говорили до нього, і сказали: «Батьку мій, коли б велику річ говорив тобі той пророк, чи ж ти не зробив би? А що ж, коли він сказав тобі тільки: Умийся і будеш чистий!» ¹⁴І зійшов він, і занурився в Йордані сім раз, за словом Божого чоловіка. І сталося тіло його, як тіло малого хлопця, і став він чистий! ¹⁵І вернувся до Божого чоловіка він та увесь табір його. І прийшов він, і став перед ним та й сказав:

«Оце пізнав я, що на всій землі нема Бога, а тільки в Ізраїлі! А тепер візьми дарунка від свого раба». ¹⁶Та Єлисей відказав: «Як живий Господь, що стою перед лицем Його, я не візьму!» А той сильно просив його взяти, та він відмовився. ¹⁷І сказав Нааман: «А як ні, то нехай буде дано твоєму рабові землі, скільки понесуть два мули, бо твій раб не буде вже приносити цілопалення та жертву іншим богам, а тільки Господеві!»

На погляд Наамана, Єлисею бракувало гарних манер та дипломатичності. Мене не дивує, що воєначальника образила дивна пропозиція зануритися у річку для зцілення. Для пихатого, шановного високопосадовця це було *дійсно* принизливо, якщо не сказати сміхотворно. І все ж, *це спрацювало* — і без будь-якої «важливої» людини чи матеріального «впливу». Це був дарунок від Бога. Просто так, ні за що. Все відбулося дуже просто, без якої-небудь пишності. Через свої хибні уявлення та почуття особистої поважності Нааман мало не пропустив зцілення від своєї жадливої хвороби (я так і бачу, які він гнівно кричить і шалено протестує, готовий повернутися додому, хоча ще й досі покритий смертельною проказою!). Але він був у доволі відчайдушному становищі і достатньо розважливим, щоб виконати дивні інструкції Божого представника на землі.

Ви також учините розумно, якщо почнете діяти згідно мудрості Божої «нерозумності» у питанні спасіння вашої душі.

У Біблії, у Старому Заповіті зафіксовано чимало випадків, коли Бог просив тих чи інших людей зробити щось безглузде, що вимагало повного покладання надії на Божу ласку та Його мудрість. У кожному з цих випадків за мету було визначено (1) перевірити віру людей у Бога, (2) продемонструвати Божі можливості у «неможливих» ситуаціях та (3) дати прообраз плану спасіння Нового Заповіту. Серед тих, хто пройшов подібний іспит, можна назвати Ноя, Авраама, Йова, Мойсея та Ісус Навин.

На мій погляд, дуже справедливо, що «...Боже й немудре розумніше воно від людей, а Боже немічне сильніше воно від людей... Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і немічне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильне» (1 Кор. 1:25, 27).

«Хай не зводить ніхто сам себе. Як кому з вас здається, що він мудрий в цім віці, нехай стане нерозумним, щоб бути премудрим. Цьогосвітня бо мудрість у Бога глупота, бо написано: Він ловить премудрих у хитрощах їхніх! І знову: Знає Господь думки мудрих, що марнотні вони!» (1 Кор. 3:18-20).

«Я, Господь, Той, Хто ... з нічим мудреців відсилає, і їхні знання обертає в нерозум» (Ісаія 44:24-25).

«...Ісус ... промовив: Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив» (Луки 10:21).

У Божому немов би безглузді є великий сенс. «Бо ж слово про хреста (Христово) тим, що гинуть, то глупота (цілковита безглуздість), а для нас, що спасаємось, Сила Божя! Бо написано: Я погублю мудрість премудрих, а розум розумних відкину! Де мудрий? Де книжник? Де дослідувач віку цього? Хіба Бог мудрість світу цього не змінив на глупоту? Через те ж, що світ мудрістю не зрозумів Бога в мудрості Божій, то Богові вгодно було спасти віруючих через дурість проповіді» (1 Кор. 1:18-21, підкреслено автором).

Це виглядає так, немов би Бог каже людству: «Оскільки ви стали настільки нерозумні, я відповім на вашу дурість Своєю безглуздістю» (див. Рим. 1:21; Титу 3:3).

Божа концепція віри переслідує дуже важливу мету. «...щоб була віра ваша не в мудрості людській, але в силі Божій! А ми говоримо про мудрість між досконалими, але мудрість не віку цього, ані володарів цього віку, що гинуть, але ми говоримо Божу мудрість у таємниці, приховану, яку Бог перед віками призначив нам на славу, яку ніхто з володарів цього віку не пізнав... А ми прийняли духа не світу, але Духа, що з Бога, щоб знати про речі, від Бога даровані нам, що й говоримо не вивченими словами людської мудрості, але вивченими від Духа Святого, порівнюючи духовне до духовного. А людина тілесна не приймає речей, що від Божого Духа, бо їй це глупота, і вона зрозуміти їх не може, бо вони розуміються тільки духовно» (1 Кор. 2:5-8, 12-14).

Що потрібно для того, щоб побачити мудрість за «дурістю» Євангелія?

Декілька передумов:

- Бути активним, стабільним та наполегливим у пошуку Бога.
- Погоджуватися з достовірністю Божого Слова: Біблії.
- Молитися про духовне просвітлення.
- Мати дитячу віру та довіру.
- Буди готовим мати вигляд дурня у очах цього світу.

«Спочатку вони ігнорують тебе, потім насміхаються, потім вступають в битву з тобою, а потім ти перемагаєш»

Махатма Ганді (1869-1948)

Послухайте, що в Приповідях (Прип. 2:2-11, див. також Як. 1:5.) сказав цар Соломон про Божу мудрість, яку Бог дає тим, хто про це прохає.

²Щоб слухало мудрості вухом твоє, своє серце прихилиш до розуму, ³якщо до розсудку ти кликати будеш, до розуму кликатимеш своїм голосом, ⁴якщо будеш шукати його, немов срібла, і будеш його ти пошукувати, як тих схованих скарбів, ⁵тоді зрозумієш страх Господній, і знайдеш ти Богопізнання, ⁶бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум! ⁷Він спасіння ховає для

цирих, мов щит той для тих, хто в невинності ходить, ⁸щоб справедливих стежок стерегти, і береже Він дорогу Своїх богобійних! ⁹Тоді ти збагнеш справедливість та право, і простоту, всіляку дорогу добра, ¹⁰бо мудрість увійде до серця твого, і буде приємне знання для твоєї душі! ¹¹розважність тоді тебе пильнуватиме, розум тебе стерегтиме.

Спочатку — віра, потім — підтвердження

«...Бог, Який і назначував нас, і в наші серця дав завдаток Духа» (1 Кор. 1:21, 22).

«...любов Божа вилася в наші серця Святим Духом, даним нам» (Рим. 5:5).

«Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі» (Рим. 8:15).

Божа присутність в мені — ось усі докази, які мені потрібні.

Але навіть коли ми усвідомлено, на власному досвіді зустрілися з Богом, ми і надалі живемо вірою, тому що існує набагато більше дверей, через які ще слід пройти, набагато більше речей, які ми не знаємо або не розуміємо. Хоча, на мій погляд, я вже достатньо давно маю гарні стосунки з моїм небесним Батьком і паралельно з цим більшу частину свого довгого життя вивчав Біблію, Бог і досі кожного дня вчить мене чомусь новому. І багато у чому я — лише початківець (як сказав Оскар Уайльд: «Я не достатньо молодий, щоб знати все на світі»).

Отже, хоча Бог з часом підтвердив мені Своє існування (практично, безсумнівно та у достатній мірі), я не можу перемістити це надійне підтвердження в розум та серце іншої людини. Це, звісно, засмутило б та розчарувало мене, якби я не знав той факт, що кожен повинен прийти до Бога своїм особистим, унікальним шляхом (і, звичайно, — лише *вірою* у Того, Кому можна і треба повністю довіритися).

Наука та сумління

Життя людей на землі не є відокремленим від моралі, виключно фізичним процесом або науковим експериментом. Очевидно, що воно базується на духовності, етиці і, безумовно, — взаємовідносинах. Нам немає потреби здійснювати мікроскопічні чи космічні дослідження, щоб виявити Бога та встановити з Ним стосунки — для цього вже визначена у вищій мірі незвичайна, але дієва та обов'язкова процедура звернення через особу Христа.

Хоча Бог і кидає нам виклик «випробувати» Його (див. Мал. 3:10) та вступити з Ним у здоровий діалог (див. Ісаїя 1:18), стосунки з Ним все одно базуються на вірі та тримаються вірою. Бог особисто не приймає участі у наукових дослідженнях на землі. Врешті-решт, саме Він все створив і підтримує. Нам слід прикладати усіх зусиль до того, щоб співпрацювати з Ним, виявляючи Його інтереси, Його пріоритети та Його цілі. Ми вчинили б мудро, визнаючи Його програму дій та слідуючи Його планам для нас.

Якщо ми насправді еволюціонували з незрозумілої одноклітинної істоти (і що сталося з *двоклітинними*?) у «мавпу», а потім — у тих, ким ми є сьогодні, то чому ж нас продовжує турбувати питання про наше походження? Зовні ми, начебто, віримо у свої теорії, але глибоко всередині не впевнені у них. Більшість вчених-гуманістів мріють виявити та остаточно довести походження та долю людства (тобто, хто ми є і ким станемо)

незалежно від того, стикнуться вони при цьому з Богом чи ні. Отже, «наука» переслідує, по суті, ту ж мету, що й «релігія».

У своїй статті «Створюючи хвилі», виданій у 1995 році Американським інститутом фізики, лауреат Нобелівської премії фізик Чарльз Таунз написав: «Мета науки — виявити у Всесвіті ПОРЯДОК... Мету релігії можна визначити як розуміння МЕТИ та СЕНСУ нашого Всесвіту, а також — нашого місця у ньому. Більшість релігій вбачають існування уніфікованого та всеохоплюючого ДЖЕРЕЛА усього існуючого, і ми називаємо цю вищу, осмислену силу БОГОМ... Цікаво відзначити, що слово «фізика» японською звучить як «бутсурі», що можна перекласти як «ВИТОКИ УСЬОГО СУЩОГО». Таким чином, ми з легкістю та неминуче приходимо до тісного взаємозв'язку між СУТТЮ та МЕТОЮ нашого Всесвіту».

Знаходячи Бога, ми знаходимо мету та сенс буття. Заперечуючи ж Його існування, ми продовжуємо марні пошуки.

Свідомо чи мимоволі, вчені неминуче домішують до своїх досліджень особисті теїстичні або атеїстичні переконання. Такого поняття як абсолютно неупереджений науковий пошук просто не існує.

Науковці досягли великих успіхів у багатьох сферах за виключенням людської поведінки. Вони не в змозі змінити на краще природу людини. Найбільші загадки та труднощі містяться не в зовнішньому, а у нашому особистому, внутрішньому просторі.

Теодор Рузвельт, 26-й Президент США, написав: «Якщо хтось ніколи не ходив до школи, то він може щось вкрасти з вантажного вагону, але при наявності вищої освіти він може вкрати цілу залізницю».

Існувало безліч тих, хто довірився хибним, згубним теоріям Маркса та Енгельса. Вони вірили, що людську природу можна змінити через *освіту*, але тепер бачать плоди своєї оманливої віри. Неграмотні, прості грішники стали грішниками освіченими та витонченими — не кращий з різновидів прогресу, і вже напевне — не шлях до кращого світу. Будь-яка газета сьогодні викриває існування та посилення корупції у суспільстві: у політиці, діловій сфері, шоу-бізнесі, освіті та релігії, — і притому — у кожній країні.

**«Ми знаємо про все на світі,
крім того, як жити»**

Жан-Поль Сартр (1905-1980)

Первинна наука — голосовий наказ

Ми ніколи не визначимо походження матерії через наукові дослідження, якщо виключаємо з рівняння Бога. *«Господь мудрістю землю заклав, небо розумом міцно поставив. Знанням Його порозкривались безодні, і кроплять росою ті хмари»* (Прип. 3:19-20). *«Достойний Ти, Господи й Боже наш, прийняти славу, і честь, і силу, бо все Ти створив, і з волі Твоїї існує та створене все!»* (Об'явл. 4:11). Для переважної більшості людей єдиний спосіб дізнатися, як і чому з'явився Всесвіт, — повірити у те, що Бог каже у Біблії.

«Словом Господнім учинене небо, а подихом уст Його все його військо... Бо сказав Він і сталося, наказав і з'явилося» (Пс. 32:6, 9, підкреслено автором). Що може бути більш складною наукою, ніж це? По суті, це і є первинна наука! А Біблія відкрила її не менше, ніж 3500 років тому! Матерія була створена всесильним Божим словом: Його «голосовим наказом».

«...Богом,... Який... кличе неіснуюче, як існуюче» (Рим. 4:17). *«Вірою ми розуміємо, що віки Словом Божим збудовані, так що з невидимого сталося видиме»* (Євр. 11:3). Видиме з'являється з невидимого силою вимовленого слова. Сьогодні ця концепція не є чимось дивним навіть для критично налаштованих мислителів. Її вже сприймають серйозно та переймають багато хто з компетентних вчених.

«...небо було напочатку, а земля із води та водою складена словом Божим» (2 Пет. 3:5).

І не лише Бог створив все голосовим наказом, але і Син *«тримав усе словом сили Своєї»* (Євр. 1:3). Бог здатен творити словом, а потім, знов таки словом, підтримувати Своє творіння. У Його словах прихована надзвичайна сила (енергія). *«А теперішні небо й земля заховані тим самим словом, і зберігаються для огню на день суду й загибелі безбожних людей... День же Господній прибуде, як злодій вночі, коли з гуркотом небо мине, а стихії, розпечені, рухнуть, а земля та діла, що на ній, погорять»* (2 Пет. 3:7, 10).

До речі, Христос названий Словом (грецькою — «логос»). *«...А Йому на ім'я: Слово Боже»* (Об'явл. 19:13). *«Споконвіку («поки світ не постав» — Іван. 17:5) було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Воно в Бога було споконвіку. Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього. І життя було в Нім, а життя було Світлом людей. А Світло у темряві світить, і темрява не обгорнула його»* (Іван. 1:1-5).

Я, звичайно ж, благоговію перед Божою силою творити словом, але не знаю, як вас, а мене набагато більше вражає сила

Його дивовижної милості та любові, проявленої у Його великодушному плані спасіння, задля здійснення якого Він пожертвував Самим Собою. І в рівній мірі мене вражає Боже бажання мати особисті стосунки з вами і зі мною.

Таким чином, нам доступне знання про те, хто ми є, і навіщо ми тут. Підручника для цього вже написано. Шукати за межами Біблії марно. Чи бажаєте ви здійснити найвагоміше відкриття у своєму житті? Попросіть Бога відкрити вам духовні очі, щоб ви могли побачити істини, що містяться у Його Слові. Якщо ви не знайдете недоліків, ви знайдете віру. Вивчайте Біблію настільки смиренно, старанно та щиро, наскільки зможете. Тільки такий підхід по відношенню до Бога є вірним. Без такої позиції Біблія залишиться для вас закритою книгою. Не забувайте, що ви маєте справу ні з ким іншим, як з Творцем та Володарем Всесвіту.

Знаходьте, декодуйте, аналізуйте

За останні роки медичні науковці виявили, наскільки у дійсності складним є людське тіло. Мені здається, що ці нові відкриття не могли не вказати їм на існування надзвичайно вмілого Творця і не направити їх до віри у Нього. Іншими словами, якщо видатні, добре підготовлені «світила» науки змогли лише *відкрити* вже існуючі таємниці людського тіла (і то — за допомогою комп'ютерів), то чи могли ці таємниці з'явитися самі по собі, без сили та плану вищого розуму? Якщо відповідь на це питання: «Так», — тоді я питаю: «Яким чином? Яка вірогідність того, що таке могло статися випадково? І хто здатен сформулювати та підтвердити таку вірогідність?»

Нещодавно вчені-медики відкрили те, що вони називають «золотим шляхом», «дорогою з жовтої цегли» та «книгою життя». Це — надзвичайно точна «карта» фізичного життя людини. Було декодовано геном людини, який містить у собі запис з 3,1 мільярда нуклеотидів (складових часток), «літер» або бітів ДНК, *розташованих у правильному порядку*. Мене це досягнення надзвичайно вразило. Але вчені не *створювали* геном. Вони лише виявили, декодували та проаналізували те, що вже існує. Вони можуть і надалі заперечувати очевидне або визнати існування надзвичайно інтелектуального та вправного Творця.

В останній час вчені із захватом обговорюють можливість створення життя «від самої основи», але вони не створювали цієї *основи*. *То ж у чому їхня заслуга?* Виявляється, *основа*, яку

вони використовують, вже існує, тому що давним-давно була створена Богом. Астроном Карл Саган (1934-1996) якось написав: «Якщо ви хочете створити яблучний пиріг по-справжньому 'з нуля', то вам спершу необхідно винайти Всесвіт».

Непорочне зачаття

Чим більше ми дізнаємось про партеногенез (розмноження без запліднення), тим легше нам прийняти народження Ісуса Христа від непорочної діви. У будь-якому випадку, хіба Тому, Хто створив людське тіло «з нуля», не під силу здійснити непорочне зачаття? Якщо б Його справжнім батьком був Йосип, Ісус був би у точності таким самим як усі інші людські істоти. Якщо б Ісус не народився від діви, Він не зміг би стати Спасителем. Для того щоб здійснити відкуплення, Йому потрібно було мати одночасно природу Бога та безгрішної людини.

Той, Хто створив хромосоми, ДНК та партеногенез, знав про ту важливу роль, яку вони відіграють у процесі непорочного зачаття Христа. Деякі богослови будують гіпотези про те, яким ДНК володів і володіє Христос, як Бог та людина одночасно. Біблія не дає нам докладної інформації з цього приводу, отже ми можемо або продовжувати робити припущення (що частогусто веде до з'явлення дивних гіпотез), або ж просто прийняти біблійну розповідь «як є».

Як був зачатий Ісус Христос

Згідно з Євангелію від Луки: «А шостого місяця від Бога був посланий ангол Гавриїл у галілейське місто, що йому на ім'я Назарет, до діви, що заручена з мужем була, на ім'я йому Йосип, із дому Давидового, а ім'я діви Марія. І, ввійшовши до неї, промовив: Радій, благодатная, Господь із тобою! Ти благословенна між жонами! Вона ж затривожилась словом, та й стала роздумувати, що б то значило це привітання. А ангол промовив до неї: Не бійся, Маріє, бо в Бога благодать ти знайшла! І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породити, і даси Йому ймення Ісус. Він же буде Великий, і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть Йому престола Його батька Давида. І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця. А Марія озвалась до ангола: як же станеться це, коли мужа не знаю? І ангол промовив у відповідь їй: Дух Святий злине на тебе, і Всевишнього сила обгорне тебе, через те то й

Святе, що народиться, буде Син Божий! А ото твоя родичка Єлисавета і вона зачала в своїй старості сина, і оце шостий місяць для неї, яку звать неплідною. *Бо для Бога нема неможливої жодної речі!* А Марія промовила: Я ж Господня раба: нехай буде мені згідно з словом твоїм! І відійшов ангол від неї» (Луки 1:26-38).

Згідно з Євангелією від Матвія: «Народження ж Ісуса Христа сталося так. Коли Його матір Марію заручено з Йосипом, то перш, ніж зійшлися вони, виявилось, що вона має в утробі від Духа Святого. А Йосип, муж її, будиши праведний, і не бажавши ославити її, хотів тайкома відпустити її. Коли ж він те подумав, ось з'явивсь йому ангол Господній у сні, промовляючи: Йосипе, сину Давидів, не бійся прийняти Марію, дружину свою, бо зачате в ній то від Духа Святого. І вона вродить Сина, ти ж даси Йому ймення Ісус, бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів. А все оце сталося, щоб збулося сказане пророком від Господа, який провіщає: Ось діва в утробі зачне, і Сина породить, і назвуть Йому Ймення Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог. Як прокинувся ж Йосип зо сну, то зробив, як звелів йому ангол Господній, і прийняв він дружину свою. *І не знав він її, аж Сина свого первородженого вона породила, а він дав Йому ймення Ісус*» (Матв. 1:18-25).

Теорія еволюції

Чому стільки вчених все ще стверджує, що вони вірять в теорію еволюції, а не у створіння? Мабуть, перешкода не стільки у самому *створінні*, скільки у *Творцеві*. Але на чиєму боці перевага об'єктивних свідчень?

Цікаво, що еволюціоністи цілком слушно відносять питання створіння до «релігійних» уявлень. Наприклад, вони кажуть, що викладання креаціонізму у загальноосвітніх школах навчає релігії. І дійсно, хто може здійснити творчий акт створіння, як не *морально досконалий Бог?* (Якщо б за творінням не стояв святий Бог, то, мабуть, креаціонізм було б легше прийняти.) Все, що робить Бог, є «релігійним» за самою своєю суттю. Звідси висновок (у розумінні атеїстів), що вчення креаціонізму є «ідеологічним», а вчення про еволюцію — «науковим». Як наслідок, світська, гуманістична теорія походження життя і досі займає монополістичні позиції у загальноосвітній системі (принаймні, у нас, в «християнській» Америці), на що зовсім не заслуговує. Місця «іншому погляду» просто не дають (втім, останні соціологічні дослідження показують, що ця ситуація починає змінюватись).

Теорія еволюції існує вже багато років, але і досі нічого не довела. Зрештою, вона — лише теорія, і до того ж — дуже проблематична. У еволюціоністів навіть є таке прислів'я: «Лише заяви, що ти — еволюціоніст, і ти відразу ж — у проблемі пошуку доказів». Те, що теорію еволюції, яка не має ані найменшого підтвердження, ані жодного серйозного доказу своєї правомірності, і досі викладають у наших школах — це просто безглуздзя. Але *навіть при таких умовах* у те, що ми розвивалися без початкового або підтримуючого впливу якоїсь надприродної сили, вірить лише 15% населення США.

Якщо ми переконані, що можемо з упевненістю навчати еволюції як *істині*, тоді нам необхідні математично точні докази. Ми повинні наполягати на наукових, достовірних, конкретних підтвердженнях (і підпорядковані, обмежені, «еволюційні» процеси у видах тут ні до чого). *Ми маємо повне право вимагати доказів того, що матерія та життя з'явилися та розвилися без зовнішньої розумної допомоги.*

Серйозні науковці будують свою діяльність та репутацію на фактах, а не на припущеннях, гіпотезах і навіть вигадках. Якщо щось повторювати достатньо довго, то в це починаєш вірити, — особливо якщо цього дуже *бажаєш*. Але, коли ми стверджуємо, що щось існує, це ще не означає, що воно насправді існує. Просто сказати, що еволюція — це факт (а не теорія), недостатньо. Це треба довести, а на даний момент правомірність еволюції не доведено. *Вона завжди буде лише теорією.* Отже, еволюціоністи продовжують хапатися за найменші соломинки, а в деяких випадках — навіть самі виготовляють їх.

Хто надасть мені факти про те, як все з'явилося від початку? Як відбувся тихий, але вражаючий дебют часу та простору? Що існувало *до* Великого вибуху? Нескінченно малий згусток енергії? Якщо так, то звідки з'явилася ця невимірنا маса бездумної сили? До того ж, дуже вірогідно, що це був не «великий», а зовсім маленький вибух. Хто знає? Можливо, навіть, взагалі не було ніякого вибуху. Якщо все почалося з «крихітної первинної маси», то як виникла ця скромна крапелька матерії? Чи може хаос сам по собі перетворитися у порядок? Чи може щось неживе дати життя? (До речі, багато хто із сучасних науковців говорить про «Великий вибух» так, неначе він — уже доведений факт. У дійсності ж, це — лише одна з багатьох теорій походження Всесвіту. Враховуючи фундаментальність біблійного пояснення походження матерії та життя, жодна з цих теорій ніколи не буде доведена.)

Якщо ми чогось не знаємо, то ми *віруємо* у якийсь з вірогідних, вигаданих людьми процесів — і не важливо, наскільки вправно він зліплений, наскільки привабливо запакований, наскільки вражаючий та переконливий він має вигляд. Не забувайте, що людській натурі легше прийняти заспокійливу брехню, аніж незручну істину. Але ми не повинні нічому дозволяти утримувати від нас *справжню Істину*. Ісус сказав: «*Я дорога, і правда, і життя*» (Іван. 14:6). Тож, хто Він? Божевільний, брехун чи дійсно Істина, Яка говорить істину Сама про Себе?

Якщо я не хочу вірити у те, що біблійний Бог створив матерію та життя, то я не знаю, звідки вони з'явилися. Будь-яке гуманістичне припущення щодо походження життя так і залишається лише припущенням.

Чим глибше фахівці з космології проникають у пізнання космосу, тим менше деякі з них впевнені у своїх теоріях. Це — гарна відправна точка для наближення до смирення та чесності, але їм належить пройти ще довгий шлях до того, як вони нарешті схилять коліна у *хреста Христового* — призначеного Богом місця зустрічі Бога з людиною. *Просте визнання існування Бога нічого не вирішує*. Якщо я погоджуюсь з реальністю Бога, але відкидаю реальність особистого Спасителя, то моя згода залишає мене порожнім, розчарованим та без надії.

Якщо ви — вчений і досягли успіхів у своїй сфері, то ви маєте гарну можливість бути призначеним (Самим Богом) на виконання важливих проектів у прийдешньому житті. Але для того щоб це сталося, ви повинні спершу врегулювати свої стосунки з Богом через обраного Ним посередника: Господа Ісуса Христа. Не дозволяйте гордості чи упередженості утримати вас від нескінченних, захоплюючих взаємовідносин з нашим добрим та славним Богом.

**«Наука нагадує спійманого шпигуна:
катуйте її достатньо довго,
і вона скаже вам все, що завгодно»**

*Уільям Ракельшаус, перший директор
Агенції захисту навколишнього середовища (США)*

Репутація чи рятівна віра?

Якщо я дійсно бажаю мати справжні стосунки з Богом, то повинен припинити виправдовуватися; припинити ігнорувати, зневажати чи відкидати свідчення; припинити робити все по-своєму (із самовпевненістю, гордістю чи упертістю) і діяти, як того бажає

Бог. Врешті-решт, я — духовно хворий пацієнт, а Бог — Великий Лікар. Він знає, у чому моя проблема, і які «ліки» прописати, щоб вилікувати мене. Його рецепт — це Біблія. Коли я вірю їй та дію у відповідності до цієї віри, це рятує мою душу. «...Писання святе, що може зробити тебе мудрим на спасіння вірою в Христа Ісуса» (2 Тим. 3:15, див. також 1 Кор. 15:2). Від мене не вимагається займатися обмеженим, упередженим та хибним самоаналізом. Мені не потрібно змішувати власні безсилі ліки. Я не повинен складати шкідливі рецепти для себе чи інших.

Що мені потрібно знати, так це те, що я врешті-решт зустрінуся із своїм Творцем. Тим часом я можу прийняти Його прощення і вічне спасіння через Христа або ж відкинути Його дивовижну благодать зараз та стати об'єктом Його заслуженого гніву у майбутньому. Вибирати — мені. Я не можу купити собі спасіння у Христі. Він уже заплатив за все Своїм життям.

«І ходи ти дорогами серця свого й видінням очей своїх, але знай, що за все це впровадить тебе Бог до суду... Бо Бог приведе кожну справу на суд, і все потаємне, чи добре воно, чи лихе» (Еккл. 11:9; 12:14).

Бог чудово знає, що люди нехтують Ним свідомо, і за це (якщо вони продовжують у тому ж дусі) обійдеться з ними суворо. «...вони не вдивляються в чинність Господню й діла Його рук, нехай їх поруйнує, й нехай не буде Він їх» (Пс. 27:5).

Автор послання до Євреїв попереджає нас у розділі 2, віршах 2-3: «Коли бо те слово, що сказали його ангели, було певне, а всякий переступ та непослух прийняли справедливу заплату, то як ми втечемо, коли ми не дбали про таке велике спасіння?». «Тому то, як каже Дух Святий: Сьогодні, як голос Його ви почувете, не робіть затверділими ваших сердець...» (Євр. 3:7-8). Дяка Богові за Його своєчасне попередження!

Всевишній Господь проголошує: «Як живий Я, говорить Господь Бог, не прагну смерті несправедливого, а тільки щоб вернути несправедливого з дороги його, і буде він жити» (Єзек. 33:11). Нехтуючи Божою благодаттю, ми накликаємо на себе Його гнів. І це — не дешева тактика залякування. Це — не жарт, не вигадка. Все це дуже реально. Я ділюся з вами біблійними безсумнівними фактами, які нам всім необхідно знати. Ми повинні знати, що нас очікує у разі зневаження Євангелії. Божа благодать, явлена через Його план спасіння, невимовно дивовижна, і коли ми відкидаємо її, то це справедливо викликає гнів, який неможливо описати. У цьому житті ми можемо обирати, у що вірити, та жити, як зама-

неться. Бог не буде зупиняти нас. Він не буде примушувати нас повірити в Нього та жити заради Нього. Але тим наслідкам, які врешті-решт принесе нехтування Богом чи Його Христом, висмиювання Їх чи бунт проти Них, неможливо навести аналогії з людського досвіду.

«Хто відкидає Закона Мойсея, такий немилосердно вмирає при двох чи трьох свідках, скільки ж більшої муки, додумується? заслуговує той, хто потоптав Сина Божого, ... і хто Духа благодаті зневажив! ... Страшна річ упасти в руки Бога Живого!» (Євр. 10:28, 29, 31). Є доля гірша за смерть.

«Замінітьс'я сонце на темність, а місяць на кров перед приходом Господнього дня, великого та страшного!» (Йоїл 3:3).

«І я глянув, і ось кінь чалий. А той, хто на ньому сидів, на ім'я йому Смерть, за ним же слідом ішов Ад. І дана їм влада була на четвертій частині землі забивати мечем, і голодом, і мором, і земними звірми... І коли шосту печатку розкрив (Христос), я поглянув, і ось сталось велике трясіння землі, і сонце зчорніло, як міх волосяний, і увесь місяць зробився, як кров. І на землю попадали зорі небесні, як фігове дерево ронить свої недозрілі плоди, коли потрясе сильний вітер. І небо сховалось, згорнувшись, немов той сувій пергамену, і кожна гора, і кожен острів порушилися з своїх місць. І земні царі, і вельможі та тисячники, і багаті та сильні, і кожен раб та кожен вільний, поховались у печери та в скелі гірські, та й кажуть до гір та до скель: Поспадайте на нас, і позакривайте ви нас від лиця Того, Хто сидить на престолі, і від гніву Агнца! Бо прийшов це великий день гніву Його, і хто встояти може?» (Об'явл. 6:8, 12-17).

«...коли з'явиться з неба Господь Ісус... в огні полум'яному, що даватиме помсту на тих, хто Бога не знає, і не слухає Євангелії Господа нашого Ісуса. Вони кару приймуть, вічну погибель від лиця Господнього та від слави потуги Його» (1 Сол. 1:7-9).

«Отже, говорю я це й свідкую в Господі, щоб ви більш не поведилися, як поведяться погани в марноті свого розуму, вони запаморочені розумом, відчужені від життя Божого за неумство, що в них, за стверділість їхніх сердець» (Ефес. 4:17-18).

«...між тими, хто гине, бо любові правди вони не прийняли, щоб їм спастися. І за це Бог пошле їм дію обману, щоб у неправду повірили, щоб стали засуджені всі, хто не вірив у правду, але любив неправду» (2 Сол. 2:10-12). Ці люди загинуть не тому, що вони не знали істину, а тому, що відмовилися підкорятися їй (див. 1 Петра 1:22).

«Не обманюйтеся, Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посеє, те саме й пожне! Бо хто сіє для власного тіла свого, той від тіла тління пожне. А хто сіє для духа, той від духа пожне життя вічне» (Гал. 6:7-8).

Відсутність правильних взаємовідносин з Богом через Христа неминуче веде до краху та остаточної руйнації, і мова йде не про знищення нашої особистості, а про відсутність проявів життя, відомих нам на землі. І це буде остаточний, необоротний, нескінчений стан. Богослов Метью Генрі відзначає: «Вони будуть постійно вмирати, але ніколи не вмруть. Їх страждання будуть тягнутися паралельно плину вічності. Кайдани темряви — вічні кайдани, а вогонь — незгасимий вогонь, оскільки це — покарання від вічного Бога, прикріплене до безсмертної душі, відділеної від багатства Божої милості та благодаті» (див. Матв. 18:8; 25:41, 46; Євр. 6:2; Об'явл. 14:11; 20:10).

«Для мене достатньою карою буде залишитися наодинці із своїм сумлінням»

Чарльз Уільям Стаббс

Сьогодні перед вами лише два варіанти: Божа благодать та Божий гнів. Господь буде для вас або вашим люблячим Спасителем, або розгніваним Суддею. Що ви обираєте? Так чи інакше ви обов'язково зустрінетеся із своїм Творцем, і тоді ви будете судимі, схилитеся перед Ісусом Христом та визнаєте, що *«...Ісус Христос то Господь...»* (Филип. 2:10-11). (Бог слідкує абсолютно за всіма. Нікому не вдасться забитися у якусь шпарину. Бог знає, як зберегти особисті риси кожної людини.)

Чи бажаєте ви зустрітися з Ним *просто зараз*, як із своїм Небесним Батьком? Христос бажає привести вас до вашого Бога, ким би ви не були: молодим чи літнім, багатим чи бідним, освіченим чи неграмотним, теїстом чи атеїстом.

Божественний протокол

(Божий план спасіння)

Визнання

Визнання універсальної істини.

«Бо всі згрішили, і позбавлені Божої слави» (Рим. 3:23).

«А як кажемо, що ми не згрішили, то чинимо з Нього (Бога) неправдомовця...» (1 Івана 1:10).

Покаяння

Визнання того, що я особисто помилявся та чинив зле.

«...*(Господь)* довготерпить, бо не хоче, щоб хто загинув, але щоб усі навернулися до каяття» (2 Петра 3:9).

«*Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої*» (1 Івана 1:9).

Примирення

Примирення з Богом.

«*Поправді, поправді кажу вам: Хто слухає слова Мого (Ісуса), і вірує в Того, Хто послав Мене (Бога Отця), життя вічне той має, і на суд не приходять, але перейшов він від смерті в життя*» (Іван. 5:24).

«*Бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважавши на їхні провини...*» (2 Кор. 5:19).

Прийняття

Запрошення Ісуса у своє серце.

«*А всім, що Його (Ісуса Христа) прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Ймення Його*» (Іван. 1:12).

Прийняття не лише особи Христа, а й дару вічного життя.

«*Хто вірує в Сина, той має вічне життя; а хто в Сина не вірує, той життя не побачить а гнів Божий на нім перебуває*» (Іван. 3:36).

«*Оце ж воля Мого Отця, щоб усякий, хто Сина бачить та вірує в Нього, мав вічне життя, і того воскресу Я останнього дня*» (Іван. 6:40).

«*Бо заплата за гріх смерть, а дар Божий вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім*» (Рим. 6:23).

Відродження

Переживання духовного відродження.

«*Кожен, хто родився від Бога, не чинить гріха, бо в нім пробуває насіння Його... А хто Його заповіді береже (хто вірує в Сина та любить братів), той у Нім пробуває, а Він у ньому. А що в нас пробуває, пізнаємо це з того Духа, що Він нам Його дав*» (1 Івана 3:9, 15, 24).

Запевнення

Підтвердження спасіння.

«*...Цей (Ісус), що навіки лишається, ... може Він завжди й спасати тих, хто через Нього до Бога приходять*» (Євр. 7:24-25).

«Коли ми приймаємо свідчення людське, то свідчення Боже вартніше, бо це свідчення Бога, яким свідчив про Сина Свого. Хто вірує в Божого Сина, той свідчення має в собі. Хто не вірує Богові, той учинив Його неправдомовцем, бо не вірує у свідчення, яким Бог свідчив про Сина Свого. А це свідчення, що Бог життя вічне нам дав, а життя це у Сині Його. Хто має Сина, той має життя; хто не має Сина Божого, той не має життя. Оце написав я до вас, що віруєте в Ім'я Божого Сина, щоб ви знали, що ви віруючи в Ім'я Божого Сина, маєте вічне життя» (1 Івана 5:9-13).

«Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся» (Рим. 10:9). Вірте «в своїм серці», а не лише розумом. Нехай Ісус буде не лише вашим Спасителем, але й Господом вашого життя. Рано чи пізно, з готовністю чи з небажанням кожен з нас визнає, що «...Ісус Христос то Господь, на славу Бога Отця» (Филип. 2:11).

«Я (Ісус) двері: коли через Мене хто ввійде, спасеться...» (Іван. 10:9).

Я не переконую вас прийняти ані якусь релігію, ані християнство, просто як догму. Вам необхідно прийняти Христа. У світі і так занадто багато номінальних християн: людей, яким Христос одного дня скаже: «Я ніколи не знав вас», — тому що вони ніколи не знали Його. «...Господь знає тих, хто Його...» (2 Тим. 2:19). Вся суть у тому, щоб знати Його, а не просто про Нього. Прийняття християнства або навіть Христа лише як розумове визнання обмежується інтелектом, а це — гірше за марноту. Краще вже залишатися атеїстом.

Якщо ви хочете прийняти Христа, то зробіть це від усього свого серця, усім своїм еством! Нічого меншого Бог не прийме. Якщо ви зробите так, то стане домівкою Божого Духа, Який перетворить вас на те, що Біблія називає «новим створінням». Тільки тоді ви зможете жити так званим «християнським» життям. Без присутності Святого Духа всередині вам будете не до снаги догодити Богові, тому що мова йде про надприродне життя. Я не зможу жити так, щоб відповідати Божим очікуванням, власними силами та мудрістю. Бог бажає, щоб я обрав добро замість зла, і зробив це від усього серця, добровільно та охоче. Цей вибір стосується усіх моїх думок, почуттів, слів та вчинків. Але для того, щоб все це втілювалося у життя, мені, безумовно, знадобиться Божа допомога, і Бог більше ніж згоден допомагати мені.

Ви готові свідомо та охоче звернутися до Бога? Якщо так, тоді розкажіть Йому, що у вас на серці. У разі, якщо ви не знаєте, що сказати, нижче наведене звернення (молитва), яке ви можете прочитати, як від себе. Якщо ви серйозно налаштовані у відношенні цього найважливішого рішення у вашому житті, то Божий Дух допоможе вам. **Не дозвольте нікому і нічому стати вам на заваді.**

Господь!

**Я визнаю, що є грішником у Твоїх очах
і не гідний наблизитися до Тебе,
але я приходжу до Тебе у ім'я і гідність
Твого Сина і мого Спасителя, Господа Ісуса.**

Дякую, що Ти приймаєш мене таким, як я є.

**Я вірю, що Христос помер на хресті,
щоб заплатити за мої гріхи,
і воскрес з мертвих заради мого виправдання.**

**Вірою я приймаю Твої великодушні дари
прощення та вічного життя.**

Я просто зараз запрошую Ісуса Христа в своє серце.

**Я хочу, щоб Його Дух допоміг мені жити так,
щоб догоджати Тобі.**

Від цього моменту і до віку

я — Твоя віддана дитина,

а Ти — мій співчутливий небесний Батько.

Засвідчення віри

Діліться Євангелією («Благою Звісткою») з іншими.

«Тому то, коли хто в Христі, той створіння нове, стародавнє минуло, ото сталося нове! Усе ж від Бога, що нас примирив із Собою Ісусом Христом і дав нам служіння примирення, бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважавши на їхні провини, і поклав у нас слово примирення» (2 Кор. 5:17-19, підкреслено автором).

«Отже, кожного, хто Мене (Ісуса Христа) визнає перед людьми, того перед Небесним Отцем Моїм визнаю й Я» (Матв. 10:32).

Читання

Читайте Біблію щодня, щоб ваша душа отримувала їжу для духовного зростання та була міцною.

«Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Пс. 118:105).

*«І, немов новонароджені немовлята, жадайте щирого духовного молока, щоб ним вирости вам на спасіння» (1 Петра 2:2).
«Я в серці своїм заховав Твоє слово, щоб мені не грішити проти Тебе» (Пс. 118:11).*

Стосунки

Знайдіть церкву щирих послідовників Христа та спілкуйтеся з ними. Ви потребуєте того, щоб вам служили, і самі повинні служити іншим. Церква подібна до тіла, що складається з голови та різних органів. Члени тіла мають потребу один в одному. Ви не можете зростати та бути духовно здоровим, якщо вирішите уникати регулярного спілкування з іншими народженими згори віруючими.

«Не кидаймо збору свого, ... але заохочуймося, і тим більше, скільки більше ви бачите, що зближається день той (повернення Христа)» (Євр. 10:25).

«Щоб були ми правдомовні в любові, і в усьому зростали в Нього, а Він Голова, Христос. А з Нього все тіло, складене й зв'язане всяким допоміжним суглобом, у міру чинності кожного окремого члена, чинить зріст тіла на будувannya самого себе любов'ю» (Ефес. 4:15-16, див. також 1 Кор. 12:12-27).

Мої стосунки з Христом

Хоча я став переконаним теїстом у віці чотирьох років (пригадуєте історію «Прощавай сонечко?»), по-справжньому я відчув Бога лише через кілька років по тому. Того пам'ятного, найважливішого вечора мені було п'ятнадцять і я відчував, як у моїй душі (і за мою душу) вирує битва. Дух Божий сильно спонукував мене прийняти Христа як свого особистого Спасителя, в той час як сатана висував не менш вагомі аргументи, намагаючись утримати мене під своїм контролем.

Це була сильна, незвична для мене битва. Мене трусило не лише емоційно, а й фізично, що було помітно присутнім. Нарешті, у якийсь момент Святий Дух сказав мені: «Якщо ти сьогодні мені відмовиш, то не факт, що Я буду й надалі боротися за твою душу». Тоді я сказав сатані, що нічого йому не винен, а Господу винен усе, після чого від усього серця прийняв Христа як свого Спасителя.

Я вагався, чи розповідати вам, що відбулося далі, тому що, скоріш за все, ваші переживання будуть (або вже були) іншими. Я також не хотів би, щоб ви проводили якісь паралелі чи мали певні

очікування. Проте, рано чи пізно для всіх, хто вирішив слідувати за Христом, на сцені обов'язково з'являється елемент небесної радості. У моєму випадку все моє єство наповнилося несподіваною, невимовною, надприродною радістю, пояснити яку можна було лише одним чином: вона прийшла прямо від Бога. Надмірний рівень радості (це було надзвичайно приємне переживання, хоча і недоречно у звичайному повсякденному житті) не залишав мене на протязі двох тижнів, аж поки трохи послабшав. Хотів би відзначити, що подібна радість не лише підтверджується досвідом, але й є нормальним явищем з точки зору богослів'я. Просто таким чином Бог виконує одну з Своїх чудових обітниць.

Нижче наведені лише кілька уривків з Біблії, що стосуються радості, яку Бог дає тим, хто народжений від Його Духа. До речі, коли ви отримуєте від Бога цей різновид підтвердження, вам не потрібні ніякі додаткові докази.

«Бо Царство Боже не пожива й питво, але праведність, і мир, і радість у Дусі Святім» (Рим. 14:17).

«Ви Його любите, не бачивши, і віруєте в Нього, хоч тепер не бачите, а вірувавши, радієте невимовною й славною радістю» (1 Петра 1:8).

«Це Я вам говорив, щоб радість Моя була в вас, і щоб повна була ваша радість» (Іван. 15:11).

Хоча ви також можете отримати відчуття полегшення, впевненості і багато чого іншого, пам'ятайте, що ми приймаємо спасіння лише *вірою*, і це — найголовніше. Не очікуйте обов'язково *відчути* щось особливе. У будь-якому випадку, якщо ви будете щирі зі свого боку, Бог буде вірним зі Свого. Він любить вас. Наскільки? Достатньо сильно, щоб постраждати і померти за вас. Він гідний того, щоб заради Нього жити.

Переваги спілкування з Богом

У земному житті

Ви приймаєте Боже відкуплення. Тепер ви прийняті Ним та маєте спадок від Нього. Ви стаєте частиною Тіла Христа (еліта людства) і наділені істиною мудрістю (див. Ефес. 1:6-23).

- Божий Дух (з характером Христа) приходить, щоб жити у вас навіки.
- Вам гарантоване спасіння вашої безсмертної душі.
- Ваші провини (всі без винятку) прощені.
- Вас полишає відчуття провини.
- Ви отримуєте мир з Богом та мир Божий.
- Ви стаєте членом найближчої родини Небесного Батька.
- У вас є влада над спокусою та гріхом.
- Ви відчуваєте надприродну силу, щоб догоджати вашому Творцеві.
- Ви переживаєте невимовну радість.
- У вас вливається ні з чим не зрівняна Божа любов.
- Ви маєте постійні, прямі стосунки з вашим Творцем.
- Ви знаходите істинний сенс життя.

У прийдешньому житті

- Ви позбавитеся вашого земного тіла та гріховної природи і приймете прославлене, небесне, духовне тіло та розум.
- Ви будете насолоджуватися вічним життям з Богом та Його народом.
- Ви будете зайняті корисними завданнями та приємними справами.